

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Ammattikorkeakouluopiskelijoiden kiinnostus sijoittamiseen

Tuononen, Jonna

2016 Tikkurila

Laurea-ammattikorkeakoulu
Tikkuria

Ammattikorkeakouluopiskelijoiden kiinnostus sijoittamiseen

Jonna Tuononen
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Elokuu, 2016

Jonna Tuononen

Ammattikorkeakouluopiskelijoiden kiinnostus sijoittamiseen

Vuosi 2016 Sivumäärä 48

Opinnäytetyön aiheena oli tutkia ammattikorkeakouluopiskelijoiden kiinnostusta sijoittamiseen ja Laurean opiskelijat ovat tutkimuksessa perusjoukkona. Tutkielmatyön tarkoituksena oli selvittää millainen käsitys opiskelijoilla on sijoittamisesta ja onko heillä mahdollisesti kiinnostusta sijoittamiseen tulevaisuudessa. Opinnäytetyöllä ei ollut toimeksiantajaa, mutta tulokset esiteltiin Samlink Oy:lle. Tulosten avulla suomalaiset pankit voivat kehittää enemmän nuorille suunnattuja sijoituspalveluita.

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys koostui kolmesta osasta, joissa käsitellään eri sijoituskohteita, sijoittamisen riskejä ja miten ihmisten tulisi sijoittaa, jotta he saisivat todennäköisimmin parhaimman mahdollisen voiton.

Tutkimusmuotona käytettiin kvantitatiivista tutkimusta, jossa vastauksia pyrittiin saamaan mahdollisimman paljon, jotta tulos olisi luotettava. Tutkimus tehtiin sähköisellä e-lomakkeella, joka lähetettiin sähköpostitse Laurean opiskelijoille.

Tutkimuksessa selvisi, että opiskelijat ovat kiinnostuneita sijoittamisesta ja moni sijoittaakin parhaillaan tai on halukas sijoittamaan tulevaisuudessa. Vähäinen ymmärrys sijoittamisesta on kuitenkin ongelmana opiskelijoilla.

Jonna Tuononen

Polytechnic students' interest in investing

Year	2016	Pages	48
------	------	-------	----

The subject of the thesis was to study the Laurea University of Applied Science students' interest in investing. The purpose of the thesis was to find out what ideas the students have about investing and see if they have any interest in to invest in the future. This thesis didn't have a client, but the results were presented to Samlink Ltd.

The theoretical framework consisted of three parts dealing with the various investment items, investment risks and how to get most likely the best possible profit.

The research was quantitative, which aims to get as much as possible, so that the result would be a reliable used. The survey was conducted by electronic e-form, which was sent by an e-mail to students of Laurea.

The study revealed that the students are interested in investing. Minimal understanding of the investment is, however, students' problem.

Keywords, investing, the risks of investing, stock market, shares, profitable investing

Sisällys

1	Johdanto.....	6
1.1	Opinnäytetyön tausta, tavoitteet ja tutkimusmenetelmä.....	6
1.2	Opinnäytetyöraportin julkaisu.....	7
2	Sijoittaminen.....	7
2.1	Pörssiosakkeet.....	8
2.2	Kiinteistösjoittaminen.....	9
2.3	Joukkovelkakirjalainat.....	10
2.4	Pankkitalletus.....	10
2.5	ASP-tili.....	10
2.6	Valuutta.....	11
2.7	Sijoitusrahastot.....	11
3	Sijoittamisen ongelmat ja riskit.....	12
3.1	Valuuttariski ja korkoriski.....	13
3.2	Inflaatoriski ja luottoriski.....	13
4	Kannattava sijoittaminen.....	14
4.1	Riskinsietokyky.....	15
4.2	Riskin vähentäminen.....	16
5	Tutkimusprosessi.....	17
5.1	Laurean opiskelijat.....	17
5.2	Tutkimuksen toteuttaminen.....	17
5.3	Kyselylomake.....	18
6	Tutkimustulokset.....	19
6.1	Vastaukset.....	19
6.2	Ammattikorkeakouluopiskelijoiden kiinnostus sijoittamiseen.....	21
6.3	Ammattikorkeakouluopiskelijoiden ymmärrys sijoittamisesta.....	22
6.4	Opiskelijoiden näkemys sijoittamisen ongelmista.....	35
7	Pohdintaa.....	36
7.1	Tutkimustuloksen luotettavuuden arviointi.....	37
7.2	Johtopäätökset.....	38
	Lähteet.....	40
	Kuviot.....	42
	Taulukot.....	43
	Liitteet.....	44

1 Johdanto

Sijoittaminen on pääoman eli rahan sijoittamista erilaisiin kohteisiin, minkä toivotaan tai uskotaan tuottavan rahaa eli tuottoa. Sijoittamisessa houkuttelee helppo raha, koska parhaimmillaan sijoitukset tuottavat vain pelkkää voittoa, jolloin muutaman euron sijoitus kasvaa satojen eurojen arvoiseksi, ilman, että itse tekee yhtään mitään. Mitä isompi pääoma on, niin sitä isompi on myös mahdollinen tuotto. Sijoittamisen varjopuolena ovat sen riskit. Se, mikä voi tuottaa omaisuuden voi sen myös viedä. Sijoittaminen ei ole onneksi kuitenkaan pelkätään joko rikastumista tai kaiken menettämistä, ellei sitä itse halua. Sijoituskohteilla ja sijoitustyyllillä on suuri vaikutus riskiin ja tuottoon. Sijoituskohteina voivat olla rahastot, osakkeet ja paljon muuta. Jokaiselle on elämäntilanteesta riippuen varmasti sopiva sijoitustyyli. Esimerkiksi kuukaudessa voi siirtää pienen osuuden sijoituksiin, jolloin suurta pääomaa ei tarvita.

Nuoret ja varsinkin opiskelijat saatetaan usein mieltää köyhiksi, joilla kaikki raha menee peruselämiseen. Siksi harvalle tulee mieleen nuori opiskelija, kun mietitään, millainen on sopiva sijoittaja. Moni opiskelija saattaa haaveilla sijoittamisesta sitten, kun opinnot ovat ohi ja tulot ovat säännöllisemmät. Kauppalehdelle tehdyn selvityksen mukaan pörssissä aktiivisimpia osakkeen ostajia ovat nuoret 20-vuotiaat miehet, jotka keskimäärin tekevät kahdeksan osakekauppaa vuodessa. Nuoret ammattikorkeakouluikäiset loistavat aktiivisuudellaan osakemarkkinoilla, koska keskimäärin osakekauppoja tehdään reilusti alle yksi vuodessa. Osa nuorista sijoittajista on aloittanut oman sijoittajanuransa reilusti alaikäisinä, jolloin sijoitukset ovat tapahtuneet vanhempien toimesta tai heidän avullaan. Nuorten ollessaan 20-vuotiaita saattaa heillä olla silti jo 10 vuoden kokemus sijoittamisesta, joten nuoria sijoittajia ei tule todellakaan vähätellä. (Kauppalehti.)

Laurean ammattikorkeakoulussa on monta tuhatta opiskelijaa, joista valtaosa on hieman yli 20-vuotiaita. Näillä opiskelijoilla on oma näkemys sijoittamisesta ja osa heistä saattaa sijoittaa opintojen ohella koulutusalaan riippumatta. Tässä opinnäytetyössä tutkitaan Laurean opiskelijoiden kiinnostusta sijoittamiseen ja nähdään, mihin he haluaisivat rahansa sijoittaa, jos saisivat vapaat kädet.

1.1 Opinnäytetyön tausta, tavoitteet ja tutkimusmenetelmä

Ajatus opinnäytetyöstä syntyi kesäkurssin aikana, jolloin luin muutamia finanssialan kirjoja. Kirjoja lukiessani mieleen palautui melkein jo unohtunut kiinnostus sijoittamiseen. Jos sijoitaisin, niin sijoitaisin pörssiosakkeisiin, mutta tuontasoista sijoittamista ei muutamalla eurolla viitsi tehdä, koska voittoa ei silloin kertyisi oikeastaan yhtään. En ole vielä sijoittamista

ikinä kunnolla kokeillut, koska opiskelijana tulot ovat olleet aina niukat ja en ole vähäisiä rahoja halunnut laittaa vaakalaudalle. Tarkoitus on kuitenkin ryhtyä sijoittamaan opintojen jälkeen, kun kaikki raha ei mene enää suoraan kädestä suuhun.

Uskon, että moni opiskelija on samassa tilanteessa kuin minä. Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, sijoittavatko opiskelijat ja onko heillä halua sijoittaa tulevaisuudessa. Tarkoitus on myös selvittää, millä tasolla opiskelijoiden tietotaso on sijoittamisesta ja olisiko heillä halua oppia aiheesta enemmän koulussa. Jos enemmistö haluaa, että sijoittamista opetetaan paremmin, niin uskon, että tämän opinnäytetyön avulla voidaan vaikuttaa tulevaisuudessa myös opetussuunnitelmaan.

Tutkimusmenetelmä opinnäytetyössä on kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus. Opinnäytetyötutkimuksen tarkoituksena on selvittää Laurean opiskelijoiden näkemys sijoittamisesta, joten kysely oli avoinna kaikille opiskelijoille ja vastauksia oletettiin saapuvan reilusti yli 1000 kappaletta. Kvantitatiivinen tutkimus sopii silloin, kun vastauksia on paljon eikä vastauksia tarkastella yksilötasolla.

1.2 Opinnäytetyöraportin julkaisu

Opinnäytetyöllä ei ollut toimeksiantajaa, joten alkuperäinen ajatus oli esittää tulokset Laureassa taloushallinnon tunnilla. Laurean kanssa asiasta ei ollut sovittu mitään etukäteen. Tutkielman kyselylomake lähetettiin sähköpostilla Laurean opiskelijoille joulukuun aikana, jolloin sähköpostin kautta tuli yhteyden otto valmistuvalta opiskelijalta. Opiskelija oli töissä Samlink Oy:ssä ja hän halusi kuulla tutkimustuloksista, kun ne ovat valmiit. Tutkimustulokset esiteltiin kahdessa eri tilaisuudessa, jossa oli kuulijoina myös muita finanssialan henkilöitä, huhtikuussa 2016.

Oy Samlink Ab on kotimainen finanssialan ratkaisujen kehittäjä ja palveluntuottaja. Yritys on perustettu vuonna 1994 ja asiakkaina sillä on mm pankkeja, energiayhtiöitä ja sijoituspalveluyrityksiä. Pääkonttori sijaitsee Espoossa ja muita toimipisteitä yrityksellä on Jyväskylässä, Kauhajoella, Iisalmissa ja Lappeenrannassa. Samlinkin omistajina on monia pankkeja, työntekijöitä on päälle 500 ja liikevaihto on suunnilleen 97 miljoonaa euroa. (Samlink)

2 Sijoittaminen

Tässä luvussa käsitellään sijoittamista ja sen eri muotoja. Sijoittamista on kahdenlaista: suoraa ja välillistä sijoittamista. Suorat sijoitukset ovat arvopapereita, joita ovat osakkeet, kiin-

teistöt, joukkovelkalainakirjat, pankkitalletukset, korkorahastot ja muut sijoitukset, jotka sijoittaja ostaa itse suoraan. Rahoitusmarkkinat määräävät arvopapereiden hinnan. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2007, 95, 124.)

Välilliset sijoitukset ovat sijoitusrahastoja. Tämä on sijoittajalle helpompi vaihtoehto, koska sijoituspäätöksestä ja hallinnoinnista vastaa rahoitusyhtiö eli salkunhoitaja. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2007, 95, 124.)

2.1 Pörssiosakkeet

Pörssiosakkeen ideana on ostaa osuus haluamastaan yhtiöstä. Yhtiön osakkaalla on oikeus osallistua yhtiökokouksiin ja äänestää yhtiön asioista osakkeen osuutta vastaavalla äänimäärällä. Osakkeen oston myötä ostaja saa osansa yhtiön tuloksesta joko osakkeen arvonnousun tai osinkojen kautta. Yrityksen tehdessä tappiota osakkeen arvo todennäköisesti laskee ja yhtiö maksaa pienempää osinkoa tai jättää sen maksamatta kokonaan. Pahimmassa tapauksessa yritys menee konkurssiin, jolloin menettää hyvin todennäköisesti koko sijoitetun pääoman. (Hyvärinen, Hulkko & Ohvo 2002, 292) Osakkeita ostetaan ja myydään pörssissä. Suomessa osakekauppaa käydään Helsingin pörssissä (Nasdaq OMX). (Hämäläinen 2003, 25-27.)

Osakkeet jaetaan kahteen osaan: ensisijaisiin ja toissijaisiin markkinoihin. Ensisijaiset markkinat ovat sijoittajien ja yritysten välistä osakekauppaa ja toissijaiset markkinat ovat sijoittajien välistä osakekauppaa. (Kallunki ym. 2007, 105)

Kuvio 1: Osakemarkkinat (mukaillen Kallunki ym. 2007, 105)

Ensisijaismarkkinoissa yritykset laittavat markkinoille osakkeita, joita sijoittajat voivat ostaa. Yritykset saavat myydyistä osakkeista merkintärahaa, joita ne voivat käyttää muun muassa investointeihin, ja sijoittajat saavat osakkeen verran osuutta yrityksestä. Sijoittaja myy tai vaihtaa osakkeensa pois toissijaismarkkinoilla. (Andersson & Ketonen 1997, 63; Kallunki ym. 2007, 102-105.)

Osakesijoittaminen on houkutteleva sijoittamismuoto, koska siinä voi saada korkeinta tuottoa verrattuna muihin sijoittamismuotoihin. On kuitenkin vaikea ennakoida osakkaan tuottoa, koska osakkeiden kurssit heilahtelevat voimakkaasti sijoittajien käyttäytymisen mukaan ja osakkeiden arvon heittäily voi olla hyvinkin voimakasta pitkällä tai lyhyellä aikavälillä. Osakeindeksit kertovat osakemarkkinoiden kehityksestä mittaamalla osakkeiden hinnanmuutoksia. (Andersson & Ketonen 1997, 63; Kallunki ym. 2007, 102-105.)

2.2 Kiinteistösijoittaminen

Kiinteistösijoittaminen on sijoittamista kiinteistöön, joka voi olla asunto, toimisto tai muu liiketila. Kiinteistösijoittaminen on luonteeltaan hieman erilainen kuin muut sijoituskohteet. Se voi tuottaa, vaikkei sijoituksille tekisikään mitään. Kiinteistösijoittamisessa on otettava huomioon sellaisia asioita, joita ei tarvitse muissa sijoitusmuodoissa miettiä. Näitä asioita ovat muun muassa korvausvelvollisuus, vakuutukset ja muut velvollisuudet kiinteistöä kohtaan. Kiinteistömaailmasta tulee myös ymmärtää jonkin verran, jottei osta kannattamatonta kiinteistöä. Eräs kiinteistösijoittamisen haittapuoli on sen vaatima suuri pääoma. Välillä sijoituskiinteistö ostetaan velkarahalla, jolloin sijoittamisen riski kasvaa. Vaihtoehtona kiinteistön ostamiselle on sijoittaminen alan yrityksiin, jolloin hajauttaminen on helpompaa ja riski pienempää. Pahimmassa tapauksessa kiinteistön vuokralainen tuhoaa kiinteistöä ja jättää vuokria maksamatta. Siitä ei pääse helpolla eroon ja kiinteistön arvo laskee. Parhaimmassa tapauksessa vuokralainen on tunnollinen, maksaa vuokransa ja on vuokralla pitkään, eikä kiinteistön arvo laske. (Salkku.)

Jos kiinteistösijoittamisen hoitaa järkevästi, niin kiinteistösijoittaminen on hyvin pieniriskistä sijoittamista. Sijoittajan tulee vain osata arvioida alueen arvon nousu ja löytää tunnolliset vuokralaiset. Esimerkiksi luottotiedot tulee tarkastaa vuokralaiselta. Riskiä pienentävät suuresti myös hyvät vakuutukset ja takuuvuokra. Kiinteistösijoittamisen hyvänä puolena on tasainen tuotto ja kiinteistön arvonnousu. (Salkku.)

2.3 Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat eli joukkolainat ovat eri tahojen kuten valtion, kuntien ja yritysten lainoja, joita sijoittaja ostaa itselleen. Lainan myynyt taho eli liikkeeseenlaskija maksaa sijoittajalle lainasummaa takaisin ennalta sovitulla korolla.

Joukkolainat jaetaan kahteen ryhmään: perinteiseen joukkovelkakirjalainaan ja indeksilainaan. Perinteinen joukkovelkakirjalaina tuottaa sijoittajalle sovitun koron verran tuottoa ja on sijoituskohteena lähestulkoon yhtä riskitön kuin pankkitalletus, mutta tuotto on huomattavasti parempi. Indeksilainoihin tulee lisäksi osakesidonnainen tuotto-osuus. Tuotto-osuus määräytyy osakkeiden tai indeksien arvonnousun mukaan. Sijoittaja saa takaisin vähintään lainan ehdoissa mainitun osan pääomasta, jos osakekurssit laskevat. Verrattuna osakesijoittamiseen, indeksilaina on turvallisempi vaihtoehto ja tuotto on perinteistä joukkovelkakirjalainaa parempi. (Aktia.)

2.4 Pankkitalletus

Pankkitalletukset ovat monille tuttu sijoittamisen muoto. Pankit tarjoavat asiakkaille erilaisia tilejä erilaiseen sijoittamiseen ja säästämiseen. Säästö-, sijoitus- ja määräaikaistilit ovat yleisimmät tilit, joita pankki tarjoaa. Näitä tilejä ei voi käyttää päivittäisiin raha-asioiden hoitoon, vaan tilille laitettu raha kasvaa korkoa sovitun ajan, eikä niitä voi käyttää. Määräaikaistili on kaikkein yleisin sijoittamisen muoto Suomessa. Määräaikaistileissä on kiinteä korko, joka määräytyy markkinatilanteen, rahamäärän, asiakassuhteen ja pankin omien Prime-korkojen ja Euribor-korkojen perusteella. Rahaa ei voi nostaa pois kesken määräajan, koska korko on laskettu määräajan mukaan ja rahan nostaminen pois kesken kauden tarkoittaa kertyneen koron menettämistä. Määräaika on pankin ja asiakkaan kesken sovittu, mutta yleensä määräajat ovat muutamia vuosia. (Anderson & Tuhkanen 2004 167-168; Kontkanen 2008, 105-106.) Sijoitustili on määräaikainen tili, jossa on kiinteä korko ja mahdollisuus lisäkorkoon. Lisäkorko muodostuu talletukseen sidotuista osakkeista, indekseistä tai hyödykkeistä. (Nordea.)

Säästötili on hyvä vaihtoehto, jos haluaa laittaa rahaa säästöön kun haluaa. Säästötilin korkotaso kasvaa samalla kuin säästötkin. Säästötililtä voi nostaa rahaa pois vuoden aikana pankin ennalta määrättyjen kertojen verran. (Danskebank.)

2.5 ASP-tili

ASP-tili on tarkoitettu ensiasunnon ostajille alle 40-vuotiaille. ASP-tiliä varten on laadittu tarkat säännöt, joiden pitää täytyä, jotta tilin voi avata ja sitä voisi ylläpitää. ASP-tili kannat-

taa avata, jos on aikeissa ostaa tulevaisuudessa oma asunto tai rakentaa oma koti. Osaomistus- ja asumisoikeusasuntoihin ASP-tiliä ei voi käyttää. Rahaa tulee säästää ja tallettaa tilille vähintään kaksi vuotta ja tilille tulee laittaa rahaa neljä kertaa vuodessa. Enimmäismäärää talletuksilla ei ole ja rahaa voi tilille laittaa vaikka joka viikko. Yhden vuosineljänneksen aikana rahaa tulee laittaa tilille 150-3000 euroa. Rahaa ei voi nostaa pois tililtä, koska ne ovat pelkästään omaa asuntoa varten. (ASP-tili.)

Valtio takaa lopun asuntolaina, kun ASP-tilille on säästetty vähintään 10 % asunnon arvosta. Valtio takaa myös ensimmäiselle 10 vuodelle korkotuen, kun asuntoa maksetaan pois. Jos asuntolainan korko nousee yli 3,8 %, niin valtio maksaa ylimenevästä korosta 70 %. ASP-tilille maksetaan 1 % korko ja lisäkorkoa, joka on enimmillään 4 %. Lisäkoron saa viideltä ensimmäiseltä vuodelta kun ostaa asunnon ASP-tilin säästöillä. Kaiken kaikkiaan ASP-tili tulisi avata, jos on tarkoituksena ostaa oma asunto tulevaisuudessa ja on mahdollista sijoittaa tilille vähintään 600 euroa vuodessa. (ASP-tili.)

2.6 Valuutta

Rahaa voi sijoittaa myös valuuttaan. Valuuttasijoittamisessa tulee olla aktiivinen ja valuuttojen arvon muutoksia pitää osata seurata. Säästönsä voi joko suoraan vaihtaa toiseen valuuttaan tai rahat voi sijoittaa valuuttamarkkinoille arvopaperikauppojen kautta. (Taloussanommat.) Monet pankit myös tarjoavat erilaisia valuuttatalletuksia. Danskebankilla on valuuttaan talletuksessa kolmen vuoden talletusaika. Talletukset eivät kasvata korkoa, vaan tuotto perustuu pelkästään valuutan arvonmuutokseen. (Danskebank 2016a.)

Laman aikaan valuuttaan sijoittaminen voi olla houkutteleva vaihtoehto, koska lama ei vaikuta valuuttaan samalla tavalla kuin osakemarkkinoihin. Valuuttojen arvo voi laman aikana muuttua merkittävästi, mikä voi taata hyvän tuoton, jos osaa sijoittaa rahansa oikein. (Valuuttakauppa.)

2.7 Sijoitusrahastot

Sijoitusrahastot ovat välillisiä sijoituskohteita. Sijoittaja ostaa osuuden rahastosta eli salkun, joka sisältää osakkeita, korkoinstrumentteja ja muita arvopapereita. Salkkua hoitaa ja ylläpitää rahasto, eli sijoittaja ei itse puutu sijoittamiseen mitenkään. Toimintaperiaatteeltaan sijoitusrahasto on hyvin yksinkertainen ja sopii niille, jotka haluavat sijoittaa, mutta eivät osaa, viitsi tai uskalla tehdä sitä suoraan itse. Sijoitusrahastoa hoitaa aina rahoitusalan ammattilainen, joka osaa neuvoa ja auttaa sijoittamispäätöksen kanssa. Sijoitusrahastoilla on tarkka si-

joituspolitiikka eli niitä sitovat tietyt säädökset. Nämä säädökset koskevat muun muassa toimintoja, tilintarkastusta, osakepääoman vähimmäismäärää, salkunhoidon raportoimista oikealla tavalla ja varainhoitoesitteen saatavuutta. (Kallunki ym. 2007, 124-132)

Sijoitusrahastoja voidaan jakaa sijoitustyylin perusteella korkorahastoihin, osakerahastoihin, yhdistelmärahastoihin ja erikoisrahastoihin. Korkorahastoja on valittavana lyhyestä pitkään korkorahastoon. Lyhyessä korkorahastossa laina-aika on enintään vuosi ja pitkässä korkorahastossa laina-aika on pitkä ja sijoitukset saatetaan tehdä yleensä esimerkiksi joukkovelkakirjalainoihin. (Puttonen & Repo. 2007, 65-66.) Osakerahastot sopivat pitkäaikaiseen sijoittamiseen ja rahat sijoitetaan tällöin eri osakkeisiin. Sijoittaminen eri osakkeisiin eli hajauttaminen pienentää osakerahaston riskiä. Sijoittaja voi itse valita millaista sijoitusta haluaa osakerahastolta, esimerkiksi haluaako hän suurta tuottoa isolla riskillä vai haluaako pelata varman päälle, mutta pienillä tuotoilla. Sijoittaja voi sijoittaa rahansa ulkomaisiin osakkeisiin rahaston kautta. Salkun voi myydä pois milloin haluaa. Sijoittajan kannattaa selvittää tarkasti, millaisia osakerahastoja on tarjolla ja valita niistä itselleen sopiva. Sijoittamiskohteena osakerahasto on kuitenkin helppo. (Nordea 2015a.) Yhdistelmärahastossa yhdistyvät osake- ja korkorahastot. Koska rahat hajautetaan, riski on oleellisesti pienempi. Rahoja ei voi kuitenkaan nostaa pois kesken määräajan, joten yhdistelmärahasto sopii hyvin pitkäaikaiseen sijoittamiseen. (Nordea 2015b.) Erikoisrahastot ovat nimensä mukaisesti poikkeusrahastoja, joita eivät kaikki rahastojen säännöt koske. Erikoisrahastoja ovat muun muassa indeksirahastot, vipurahastot ja absoluuttista tuottoa tavoittelevat rahastot. Indeksirahastot ovat passiivista rahastosijoittamista ja verrattuna muihin rahastoihin hallintakulut ovat niissä matalat. Vipurahastot ovat suuremman riskin sisältäviä rahastoja, jotka tavoittelevat suurempaa voittoa. Suurempi voitto pyritään saamaan käyttämällä aktiivisesti johdannaisia. Absolutista tuottoa tavoittelevia rahastoja ovat muun muassa Hedgerahastot. (Morningstar 2009.)

3 Sijoittamisen ongelmat ja riskit

Tässä luvussa käsitellään sijoittamiseen liittyviä riskejä. Sijoittamiseen liittyy aina monia riskejä ja moni sijoittamista harkitseva saattaa luopua koko sijoittamisesta riskien takia.

Riskit eivät kuitenkaan ole aina sijoittajalle vain negatiivinen asia, koska sijoittajalle riski takaa paremmat tulot. Suurella riskillä sijoituksen arvo voi nousta nopeasti monikymmenkertaiseksi, mutta arvo voi myös romahtaa murto-osaan alkuperäisestä. Turhaa riskiä sijoittajan tulee kuitenkin välttää, koska riskin ollessa suuri kasvaa myös todennäköisyys sille, ettei tuottoa tule. Sijoitusriskit voidaan jakaa neljään luokkaan: valuuttariskiin, korkoriskiin, inflaatoriskiin ja luottoriskiin. (Erola 2009. 138; Hämäläinen 2005. 54.)

3.1 Valuuttariski ja korkoriski

Valuuttariski on mahdollinen silloin, kun kauppaa käydään maiden välillä, jolla on eri valuutta. Valuuttariski syntyy, kun eri valuuttojen arvot liikkuvat eri suuntiin, eli valuutan arvo laskee tai nousee verrattuna toiseen valuuttaan. Osakemarkkinoilla tämä tarkoittaa, että vaikka osakevoittoa tulisi, niin valuutan arvon muutoksen takia voittoa sijoittajalle ei tulisi kokonaisuudessa ollenkaan. Valuuttariskillä voi aina voittaa, jos osaa ennakoida nousevat valuutat, koska talouden tilanteesta riippumatta aina on voittajavaluuttoja. (Valuuttakauppa 2010a.)

Korkoriski koskee kaikkia osakkeita. Korkojen nousu laskee osakekurseja eli osakkeiden arvo laskee ja korkotason lasku vaikuttaa päinvastoin, ainakin talousteoriassa. Korkoriski tapahtuu, jos korkopolitiikalla muutetaan korkotasoa. Esimerkiksi jos EKB nostaa ohjauskorkoaan, kiinnostus osakkeisiin laskee ja osakkeet menettävät arvoaan. Tämä johtuu siitä, että talletuksille maksettava korkotasoa nousee ja korkoon sidottu sijoittaminen kiinnostaa sijoittajia enemmän. Korkojen nousu voi ajaa myös yritysten talouden alamäkeen, mikä voi pahimmillaan johtaa yhtiön konkurssiin. (Hämäläinen 2005, 57.)

3.2 Inflaatoriski ja luottoriski

Inflaatio tarkoittaa rahan arvon laskua ja ostovoiman heikentymistä eli samalla rahamäärällä saa vähemmän ostettua, koska raha menettää arvoaan. Inflaatiota mitataan erilaisilla hintaindekseillä ja BKT-deflaattorilla. (E-conomic 2002-2011.)

Inflaatio alentaa sijoituksen reaalista tuottoa ja siitä syntyy inflaatoriski. Eli vaikka osakkeet maksaisivat eurolleen saman verran, niin rahan arvon aletessa myös osakkeiden arvo alenee. Kovassa inflaatiossa sijoittajat sitovat rahansa mieluummin kiinteisiin esineisiin, kuten televiisioon, asuntoon tai muuhun vastaavaan. Osakkeiden kysyntä ja samalla niiden arvokin romahtaa. (Hämäläinen 2005, 57-58.)

Luottoriski realisoituu esimerkiksi, kun sijoittaja sijoittaa rahaa joukkolainoihin, eikä lainan liikkeellelaskija pystykään maksamaan lainaeriä ja korkoja. Pahimmassa tapauksessa sijoittaja menettää koko pääoman ja sen päälle tulevat korot, jos lainan liikkeellelaskija menee esimerkiksi konkurssiin. Luottoluokituksen avulla arvioidaan luottoriskejä. Standard & Poor` s ja Moody` s Investor Services ovat maailman ympäri toimivia luottoluokittajia, jotka luottoluokituksessa kiinnittävät huomiota organisaation kykyyn ja haluun maksaa velkojaan. AAA-luottoluokitus on paras mahdollinen ja tällainen yritys, valtio tai muu maksaa velkansa korkoineen suurimmalla todennäköisyydellä. D-luottoluokitus on alin mahdollinen ja tällaisen luokituksen

saanut ei todennäköisesti pysty maksamaan lainan lyhennyksiä eikä korkoja. (Andersson ym. 2004, 225-227.)

4 Kannattava sijoittaminen

Jokainen ihminen voi ryhtyä sijoittajaksi. Sijoittaminen ei ole älyttömien riskien ottamista ja venäläisen ruletin pelaamista ellei sitä itse halua. Moni saattaa olla sijoittaja tietämättään, jos on esimerkiksi tallettanut perintörahat säästötilille. Pankkitalletuksilla tuotto on hyvin pientä, koska pankki ei luonnollisesti halua tehdä tappiota ja siksi korkoprosentti talletuksissa on huomattavasti pienempi kuin korkoprosentti lainoissa. Sijoittamista voi kuitenkin tehdä siten, että tuotto on parempi kuin pankkitalletuksissa, mutta riski ei ole järjettömän suuri. Tämä luku kertoo, millä tavalla tulisi sijoittaa, jotta tuotto olisi sijoittajalle kaikkein parhain ilman älyttömiä riskejä.

Rahastot houkuttelevat monia uusia sijoittajia, koska niitä markkinoidaan helppoina ja varmin sijoituskohteina. Keltanokkaiset sijoittajanalat ihastuvat rahastoihin, koska niitä hoitaa ammattilainen ja sijoittajan ei tarvitse tehdä muuta kuin istua ja katsoa rahojensa poikivan. Moni uskoo, että rahastojen pyytämä palkkio salkun hoitamisesta on pieni vähennys tuottoon verrattuna. Sijoitusrahastojen suosio on rähähdysmäisessä kasvussa verrattuna osakesijoittamiseen. Vuodesta 2002 vuoteen 2012 sijoitusrahastojen pääoma on kasvanut viidestä miljardista 50 miljardiin. (Erola 2012. 21.)

Kuukausisijoittaminen on lisännyt rahastojen suosiota entisestään. Rahastosijoittaminen ei ole kuitenkaan kannattava sijoituskohde, päinvastoin. Vaikka sijoittajalle uskotellaan, että ammattimainen salkunhoitaja hoitaa hänen rahat ja sijoittaa asiakkaan rahat tämän edun mukaisesti, niin näin ei ole. Salkunhoitaja ei ole henkilökohtainen salkunhoitaja, vaan hän sijoittaa rahaston rahoja, rahaston ja hänen oman etunsa mukaan. Rahaston sijoitussalkut eivät välttämättä ole kannattavia sijoituksia, koska osaa niistä ei ole edes hajautettu ollenkaan, mikä lisää sijoittamisen riskiä suuresti. Rahastot eivät ole myöskään halpoja, sijoittaja joutuu yleensä maksamaan 3-4 % vuodessa rahaston ylläpitämisestä. Kulujen takia sijoittajan on todella vaikeata saada hyvää tuottoa rahastoista. Pidempiaikaiset rahastot häviävät todennäköisesti vertailuindekseissä ja lyhytaikaiset rahastot sisältävät järjettömiä riskejä. Sijoittajat vertailevat eri rahastoja, sen mukaan miten ne ovat menestyneet vertailuissa. Moni listaus on lyhyen ajan vertailu, jolloin prosentuaaliset voittolukemat ovat kovat, mutta nämä eivät silti ole verrattavissa pitkän ajan tuottoon. (Erola 2012. 24-25.) Kuten aikaisemmin todettua, rahastot perivät sijoittajilta erilaisia maksuja rahaston ylläpitämiseen. Kuluja on paljon ja ne tulevat sijoittajalle joko suoraan tai välillisesti. Kaikki kulut, joita sijoittajan pitää rahastolle maksaa, ovat hallinnointipalkkio, merkintä- ja lunastuspalkkiot, kaupankäyntikulut, tilinhoito- ja pankkikulut ja mahdolliset tuottopalkkiot. Erilaisia kuluja saattaa entisestään nostaa, jos

rahasto sijoittaa rahat toisiin rahastoihin. Rahasto perii toiselta rahastolta tulevat kulut asiakkaan rahoilla, jolloin sijoittaja joutuu maksamaan entistä suurempia hallintokuluja ja muita maksuja. (Erola 2012. 33,35.)

Rahastojen lisäksi toinen virhe, mihin sijoittajat saattavat ryhtyä, on sijoituksilla kikkailu. Markkinoita seurataan herkeämättä ja osakkeita ja muita sijoituksia ostetaan ja myydään markkinoiden heilahtelujen mukaan. Totuus on kuitenkin, että edes huipputason ammattilaiset eivät voi ennustaa markkinoiden kehityksiä ja joku osake saattaa romahtaa täysin arvaamatta tai arvo nousta aivan pilviin. Ranskalainen Bachelier totesi jo 1900-luvun alussa, että osakkeiden historia ei kerro mitään osakkeiden tulevasta arvonkehityksestä, vaan lähestulkoon sattuma ratkaisee osakkeen arvon tulevaisuuden. (Erola 2012. 55-56.)

Passiivinen sijoittaminen on kaikkein kannattavinta pitkällä tähtäimellä. Jos haluaa välttämättä sijoittaa rahastojen kautta, niin indeksirahastot ovat silloin hyvä vaihtoehto. Vaikka indeksirahasto onkin rahasto, niin sen taktiikka perustuu passiiviseen sijoittamiseen, jolloin salkunhoitaja ei aktiivisesti hoida salkkua, jolloin salkunhoitokulut ovat vain murto-osan normaalin rahaston kuluista. Salkun kiertonopeus on huomattavasti alhaisempi indeksirahastoissa kuin tavallisissa rahastoissa, mikä vähentää myös kaupankäynninkuluja minimiin. (Erola 2012. 66-68.)

4.1 Riskinsietokyky

Sijoittaisipa miten tahansa, niin sijoituksissa on aina riskin mahdollisuus. Sijoituksiin voi vaikuttaa moni tekijä, joille sijoittaja ei voi yksinkertaisesti mitään, ja niitä ei tulisi liikaa muurehtia. Ennen sijoittamista jokaisen tulisi pohtia, millaista tuottoa haluaa, millä riskillä tuoton haluaa ja oman riskitason pohjalta tulee tehdä sijoitussuunnitelma. Riskinsietokyky on henkilökohtainen asia ja jokaisella on oma tasonsa. Riskinsietoon vaikuttaa sijoituksen aika, sijoittajan tulot ja kokonaisvarallisuus, rahan tarve sijoituksen aikana, riskinottohalu ja sijoitustiedot. (Erola 2012. 145-148, 156.)

Muutamia yhtäläisyyksiä eri sijoittajien välillä on. Esimerkiksi nuoret ovat valmiita ottamaan kovempia riskejä kuin vanhat, mutta vanhemmilla on enemmän varaa sijoittaa. Perheelliset joutuvat usein kohtaamaan yllättäviä rahanmenoja, kun taas perheettömillä rahanmeno on tasaisempaa. Riskinsietokyvyn määrittely on sijoittamisessa tärkein ja vaikein asia. Vaikeaksi sen tekee, koska kukaan ulkopuolinen ei voi sitä kenellekään määrittellä vaan jokainen määrittelee sen itse. Oma riskinsietokykyä voi testata muun muassa www.ifa.com -sivustolla, missä saa jonkinlaisen käsityksen omasta riskinsietokyvystä ja testi ehdottaa sopivinta salkun tuottoa ja riskitasoa. (Erola 2012. 145-148, 156.)

4.2 Riskin vähentäminen

Kaikkia lusikoita ei kannata laittaa samaan soppaan. Sijoittamisen riski vähenee huomattavasti, jos sijoituskohteita on useampia eli sijoituksen hajauttaa. Mitä enemmän sijoituksen hajauttaa sitä varmemmilla korteilla pelaa. 1950-luvulla Harry Markowitz keksi portfolioteorian, joka sai 1990-luvulla taloustieteen Nobelin palkinnon. Teorian ideana oli, että korkeariskisiä osakkeita yhdistellään yhteen salkkuun siten, että kokonaisuudessaan riski on alhainen verrattuna yhden osakkeen riskiin. Itse portfolioteoria on monimutkainen matemaattinen kaava, mutta Malkielin kirjassa Sattuman kauppaa Wall Streetillä portfolioteoriasta on annettu yksinkertainen selkeyttävä havaintoesimerkki. On esimerkiksi pieni saaritalous, jossa on kaksi yritystä, joista ensimmäinen myy saarella rantalomia ja toinen yritys myy sateenvarjoja. Aurinkoisena aikana rantalomayritys tekee suurta voittoa ja sateenvarjoyritys taas tappiota. Sateisena kautena asiat on päinvastoin. Oletetaan, että molemmat yritykset tuottavat voittokautena 50 % tuoton ja tappiollisena aikana 25 % tappion. Sateinen ja aurinkoinen aika jakautuu tasaisesti, mutta säätä on vaikea ennakoida. Tällöin puolet ajasta aina ensimmäinen yritys tekee tappiota ja toinen voittoa. Sijoittaja sijoittaa kaksi euroa hajauttamalla, niin että hän ostaa eurolla molempien yritysten osakkeita. Näin hän on hajauttanut osakkeensa tasaisesti molempiin yrityksiin. Aurinkoisena kautena rantalomayritys tekee voittoa ja yrittäjä saa 50 % voittoa ja saa sijoittamallaan eurolla 50 senttiä tuottoa. Sateenvarjoyritys tuottaa kuitenkin tappiota 25 senttiä, mutta kokonaisuudessaan sijoittaja saa 25 senttiä voittoa, mikä on 12,5 % tuotto sijoittamastaan kahdesta eurosta. Sateisina kausina käy samalla tavalla, tuotava ja tappiollinen yritys on vain eri. Näin sijoittaja saa aina 25 % voiton säästä riippumatta, mutta sijoittaminen vain yhteen osakkeeseen olisi liian riskialtista. (Malkiel 2012. 192-197.)

Edellinen esimerkki kertoi lyhyesti hajauttamisen idean ja kuinka se pienentää riskiä. Esimerkin kaltaista täydellistä riskitöntä sijoittamista ei kuitenkaan olekaan, koska elämä ei ole pelkästä säästä kiinni ja yritysten menestymiseen vaikuttavat muutkin tekijät. Yritykset ovat sidoksissa keskenään ja esimerkiksi lama vaikuttaa tehokkaasti ostovoimaan, jolloin jää ostamatta sekä lomamatka että sateenvarjo. Salkkua hajautettaessa tulisi olla tietoinen eri yritysten välisestä yhteydestä eli vaikka rahat sijoitaisi eri yrityksiin, niin niiden tulos saattaa silti olla sidoksissa toisiinsa. Esimerkiksi autokorjaamo ja varaosamyymälä ovat sidoksissa toisiinsa. Ilman varaosia, ei korjaamo voi toimia ja ilman korjaamoja ei varaosia osteta paljoa eli yritysten välillä on korkea korrelaatio. Negatiivinen korrelaatio lisää salkun hajauttamisen merkitystä, eli sama asia vaikuttaa yhteen yritykseen negatiivisesti ja toiseen positiivisesti. Sijoitettaessa tulisi nähdä maan rajojen ulkopuolelle, koska sijoittaminen kansainvälisiin salkkuihin takaa jopa 20 % alhaisemman riskin kuin sijoittaminen pelkästään yhteen maahan (tässä tapauksessa Yhdysvaltoihin). (Malkiel 2012. 192-197.)

Sijoitusten pitkä ikä vähentää riskiä. Näin, koska tuotot kumuloituvat ja sijoitus ei ole enää riippuvainen eri aikajaksojen heilahteluista, niin kuin lyhytaikaisessa sijoituksessa. (Erola 2012. 139.)

5 Tutkimusprosessi

Tässä luvussa kerrotaan tutkimusprosessista ja käydään läpi tutkimuksen toteutusta ja kyselylomaketta. Koska tutkimus oli suunnattu ainoastaan Laurean opiskelijoille, tämä luku kertoo myös tarkemmin Laurean opiskelijoista, opinaloista ja opiskelijoiden määrästä, jolloin tutkimustuloksenkin luotettavuutta on helpompi arvioida, kun tiedetään, moniko opiskelija vastasi kyselyyn.

Tutkimusprosessi sai alkunsa tekijän uteliaisuuden tuloksena, eikä mikään ulkopuolinen taho vaikuttanut prosessin etenemiseen tai sen suuntaan. Täydellinen vapaus päättää opinnäytetyön kokonaisuus on ollut sekä helpotus että luonut myös omat haasteensa. Alun perin tarkoitus oli tutkia ammattikorkeakouluopiskelijoiden kiinnostusta sijoittamiseen, mutta vastausmäärä oletettiin jäävän liian alhaiseksi. Siksi tutkimus rajattiin koskemaan vain Laurean opiskelijoita, jolloin, jolloin oli mahdollista käyttää Laurean yleistä sähköpostiosoitetta, minkä ansiosta jokainen Laurean opiskelija sai mahdollisuuden vastata kyselyyn ja vaikuttaa tulokseen.

5.1 Laurean opiskelijat

Laurealla on yhteensä seitsemän kampusta, joissa opiskelee yhteensä 7098 (2014) opiskelijaa. AMK-tutkintoja on 10, minkä lisäksi on englanninkielisiä tutkintoja. Kaikki koulutusalat ovat: fysioterapia, kauneudenhoito, liiketalous, matkailu- ja palveluliiketoiminta, rikosseuramusala, sairaanhoito, sosionomia, terveydenhoito, tietojenkäsittely ja turvallisuusala. Näiden lisäksi on vielä ylempi ammattikorkeakoulu ja avoin ammattikorkeakoulu. (Laurea.)

Opiskelu kaikilla kestää keskimäärin 3,5 vuotta ja valmistumiseen vaaditaan 210 opintopistettä. Poikkeuksena on terveydenhoitoalankoulutus, josta keskimäärin valmistutaan 4 vuodessa ja valmistuminen vaatii 240 opintopistettä. Laurealaisista lähtee yli 300 opiskelijaa vuosittain vaihtoon. (Laurea.)

5.2 Tutkimuksen toteuttaminen

Tutkimus oli kvantitatiivinen, koska tarkoituksena oli tutkia opiskelijoiden mielipidettä tutkitavasta asiasta. Kun tutkimusta alettiin tehdä, niin odotuksena oli, että vastauksia tulee suunnilleen tuhat kappaletta, joten kvalitatiivinen menettelytapa ei olisi ollut järkevä. Tutkimus

toteutettiin pelkästään sähköisenä. Kyselylomakkeena oli Laurean tukema e-lomake, jota käytetään opiskelun aikana, minkä ansiosta sen käyttöä ei tarvinnut erikseen opiskella tätä tutkimusta varten.

Jotta kysely saatiin lähetettyä opiskelijoille yhteisen sähköpostin avulla, tuli tutkimukselle hakea tutkimuslupa. Tutkimusluvun hakeminen oli periaatteessa yksinkertaista, mutta käytännössä turhan hankalaa. Tutkimuslupaa varten tuli täyttää tutkimuslupahakemus, joka oli Laurean verkossa saatavilla, mutta se ei ollut helposti löydettävissä. Tutkimuslupahakemukseen piti laittaa liitteenä opinnäytetyösuunnitelma ja valmis kyselylomake.

Hyväksyvän vastauksen jälkeen hyväksymisilmoitus tuli toimittaa Laurean Servicedeskiin, joka antoi yhteiset sähköpostiosoitteet määräaikaan käyttöön. Sähköpostien toimittamisen kanssa ilmeni isoja ongelmia ja lopulta kolmas puhelu Servicedeskin kanssa ratkaisi ongelmat ja sain sähköpostit. Sähköpostit eivät kuitenkaan teknisen vian takia toimineet, mutta vika korjattiin pian. Kysely lähti opiskelijoille aikataulusta muutaman viikon myöhässä, mikä saattoi laskea vastaajamäärää, koska osa opiskelijoista saattoi olla jo joululomalla. Tutkimustulosten analysointi alkoi ennen loppiaista ja analysointi toteutettiin SPSS:n ja Excelin avulla.

5.3 Kyselylomake

Tässä luvussa esitellään tarkemmin kyselylomaketta (liite 1). Koska vastusmääriä odotettiin saapuvan yli 1000 kappaletta, oli lomake suunniteltava sen mukaan, että analysointi onnistuu hyvin, vaikka vastauksia on paljon. Siksi kyselylomakkeessa ei ollut avoimia kohtia ollenkaan, vaan kyselyssä vastaus valittiin eri vaihtoehdoista. Vastaukset ristiintaulukoitiin, jotta vastausten vertailu olisi helppoa ja mahdollinen vastausten profilointi olisi mahdollista. Koska kysely oli tarkoitettu kaikkien alojen opiskelijoille, kysely tuli kirjoittaa mahdollisimman arki-kieliseen muotoon, jotta kaikki ymmärtäisivät kysymykset oikein.

Vastaajista haluttiin tietää vain koulutusala, kampus, opintojen vaihe, ikä ja sukupuoli. Ikä oli jaoteltu ikähaarukoihin ja opintojen vaihe oli jaettu viiteen eri vaiheeseen ja vastaus valittiin sen mukaan, miten oli opinnoissa edennyt. Opintovuosia ei kannattanut kysyä, koska osa valmistuu muutamassa vuodessa ja toisilla valmistuminen vie useita vuosia. Itse sijoittamista koskevat kyselyt alkoivat helppoista kysymyksistä, ettei vastaaja jäätyisi kyselyn alussa. Helppoja kysymyksiä olivat esimerkiksi kysymys numero 1. ”Sijoitatko tällä hetkellä?”, johon oli vastausvaihtoehtoina ”Kyllä” ja ”Ei”. Lopussa olevat kysymykset olivat väittämiä. Koska niitä oli suhteellisen monta ja niihin vastaaminen vei huomattavasti enemmän aikaa kuin muihin kysymyksiin, ne sijoitettiin viimeiseksi. Oletettiin, ettei vastaaja olisi jaksanut keskittyä enää suuremmin kyselyyn väittämien jälkeen.

Suositellaan, että taustatietokysymykset eli arkaluontoisemmat kysymykset sijoitetaan kyselyn loppuosaan, ettei vastaaja ahdistu kyselystä, jos ensimmäiset kysymykset ovat liian henkilökohtaisia. (Kananen 2011, 30-42.) Tässä kyselyssä tehtiin kuitenkin tietoinen valinta, että taustakysymykset sijoitettiin alkuun, koska taustakysymykset eivät olleet liian henkilökohtaisia ja vastaajan henkilöllisyys säilyi jokaiselle osapuolelle salaisena. Taustatietoihin vastaamisen katsottiin virittävän vastaajan kyselyä varten, koska sijoittaminen aiheena saattoi olla monelle vastaajalle vieras. Jos ensimmäinen kysymys olisi koskenut heti sijoittamista, olisi vastaaja saattanut lannistua.

Kyselyn ollessa valmis se testattiin pienellä opiskelijaryhmällä, jolloin kyselyä hiottiin parempaan muotoon ja lisättiin muutamia kohtia. Parannusten jälkeen kysely näytettiin vielä ohjajalle, jonka jälkeen kyselyä ei enää muokattu.

6 Tutkimustulokset

Tässä luvussa esitetään tutkimustuloksia. Luvussa ensin kerrotaan vastaajamääristä ja kuinka monta vastausta on tullut miltäkin alalta, minkä ikäisiä vastaajat ovat olleet ja missä vaiheessa heidän opintonsa ovat olleet.

Sen jälkeen eritellään vastaajien kiinnostusta sijoittamiseen. Lopuksi vastausten perusteella päätellään miten opiskelijat sijoittaisivat rahansa ja mikä sijoittamisessa on kaikkein hankalinta tai mikä on este sijoittamiselle.

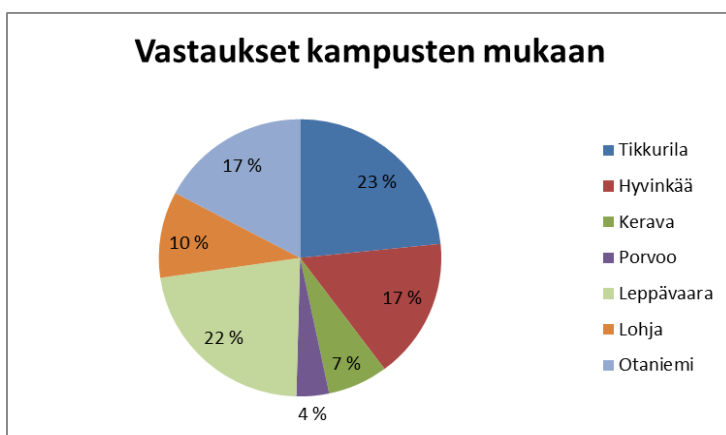
6.1 Vastaukset

Vastauksia tuli yhteensä 1072 kappaletta. Miehiä oli 24 % ja naisia 76 %, suurin vastaajien ikäryhmä oli 20-24; he kattoivat 43 % kaikista vastaajista. Taulukossa 1 näkyy vastaajien ikähajonta.

Taulukko 1: Vastaajien ikähajonta

Vastauksia tuli kiitettävästi eri koulutusaloilta ja taulukossa 2 näkyy miten eri koulutusalat jakautuivat kyselyssä. Eniten vastauksia tuli Tikkurilasta 251 kappaletta eli 23 % ja vähiten niitä tuli Porvoosta 40 kappaletta eli 4 %.

Taulukko 2: Kampukset

Kyselyssä kysyttiin opiskelijoiden opinnoissa edistymistä ja pieni enemmistö oli opintojensa loppusuoralla. Taulukossa 3 on havainnollistettu opiskelijoiden opintovaihetta.

Taulukko 3: Opinnoissa edistyminen

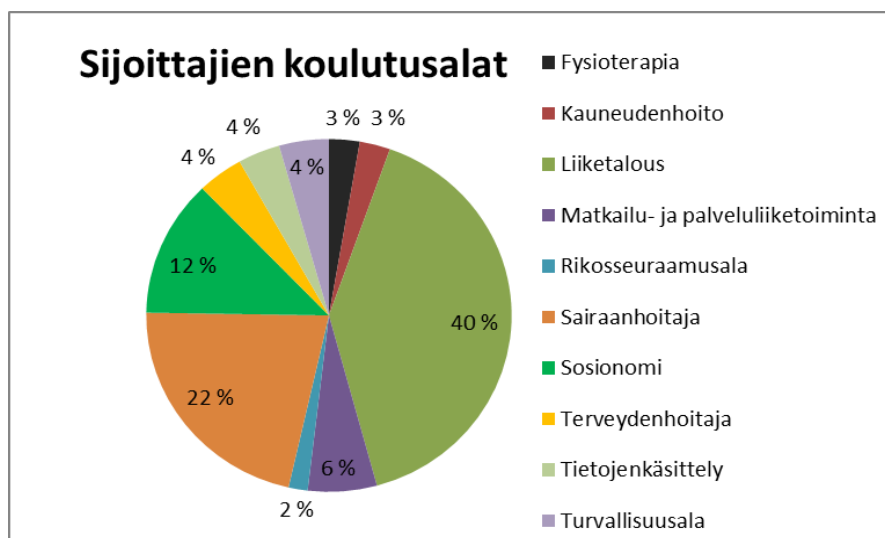
Vastauksia tuli kaikista koulutusaloista. Vastaajista 339 eli 32 % opiskeli liiketaloutta ja toiseksi eniten vastauksia tuli sairaanhoitoalalta 261 kappaletta eli 24 %. Vähiten vastauksia, 20 kappaletta, tuli fysioterapia-alalta, joka on vain 2 % kaikista vastaajista. Taulukossa 4 näkyy vastaajien koulutusalat.

Taulukko 4: Vastaajien koulutusalat

6.2 Ammattikorkeakouluopiskelijoiden kiinnostus sijoittamiseen

Opiskelijoista hieman vajaa 300 eli 28 % ilmoitti sijoittavansa ja heitä kutsutaan tässä tutkimuksessa sijoittajiksi. Sijoittajista suurin osa sijoitti erilaisiin rahastoihin, osakkeisiin sijoittajia oli seuraavaksi eniten ja muutama kymmen sijoitti asuntoon tai kiinteistöön esimerkiksi ASP-tilin kautta. Muutama opiskelija sijoitti eläkettä varten ja vain todella harva ilmoitti sijoittavansa säästötillille tai muihin sijoituskohteisiin. Heistä, jotka olivat ilmoittaneet, etteivät sijoita ollenkaan 35 % ilmoitti kuitenkin haluavansa sijoittaa tulevaisuudessa. Tässä tutkimuksessa käytetään termiä potentiaalinen kuvaamaan tuota, 35 %, jotka tulevaisuudessa mahdollisesti alkavat sijoittamaan. 13 % ei-sijoittajista ei aio tulevaisuudessakaan sijoittaa ja loput 24 % eivät osanneet sanoa ovatko kiinnostuneita sijoittamaan myöhemmin tulevaisuudessa. Sijoittajista suurin osa eli 40 % opiskeli liiketaloutta. Sijoittajissa vähemmistöä edusti rikosseuraamusala 2 % osuudella. Taulukossa 5 näkyy, miten sijoittajien kesken koulutusalat jakautuivat.

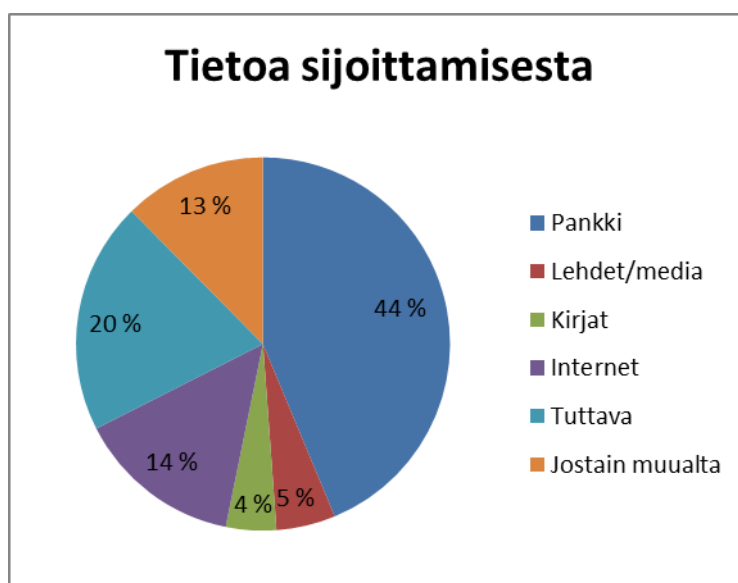

Taulukko 5: Koulutusalojen jakautuminen

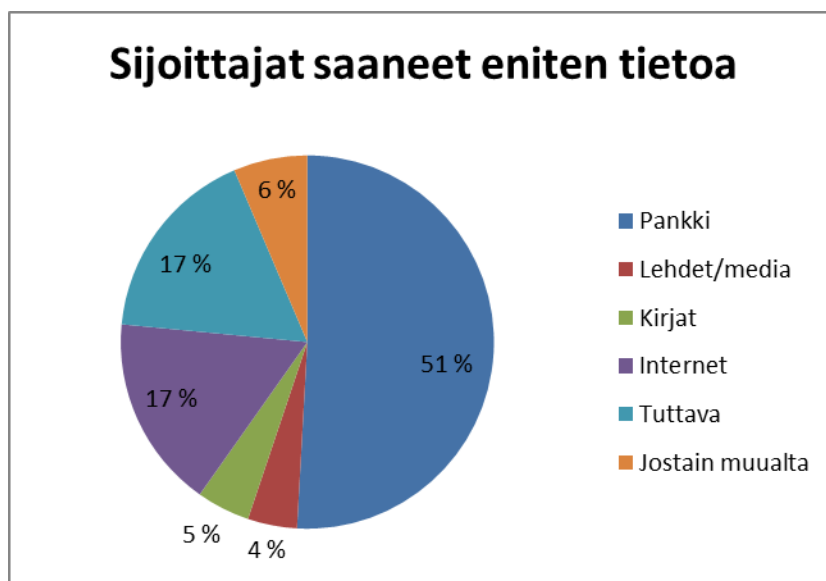
Koska sijoittaminen vaatii rahaa, niin mahdollisuus ja halu säästää rahaa helpottaa huomattavasti sijoittamista ja sen aloittamista. Vastaajista reilu 400 eli 39 % ilmoitti säästävänsä ja vain alle 40 ilmoitti, ettei säästä ollenkaan. Loput säästävät harvoin tai jos rahaa jää yli. 21 % ilmoitti, ettei kykene säästämään, mutta haluaisivat säästää, jos se olisi mahdollista.

6.3 Ammattikorkeakouluopiskelijoiden ymmärrys sijoittamisesta

Vastaajista 68 % on saanut sijoittamisesta tietoa ja sijoittajista 94 % oli saanut tietoa sijoittamisesta. Potentiaalisista 76 % oli saanut tietoa sijoittamisesta. Eniten tietoa sijoittamisesta opiskelijat olivat saaneet pankista. Taulukossa 6 näkyy mistä eri lähteistä opiskelijat ovat sijoittamistietoa saaneet ja taulukossa 7 näkyy mistä sijoittajat ovat tietonsa saaneet.

Taulukko 6: Tietoa sijoittamisesta

Taulukko 7: Sijoittajien tiedonlähde

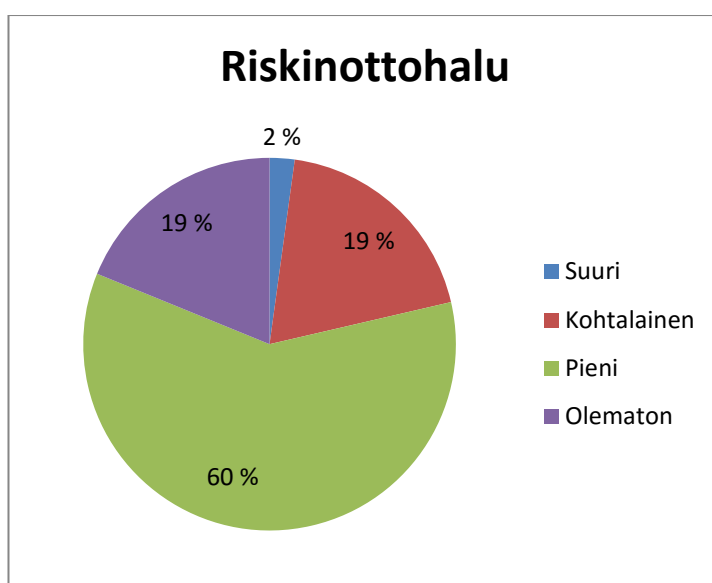
Tärkeimpänä asiana opiskelijat pitivät sijoittamisessa ymmärrystä sijoitusmaailmasta ja jatkuvaa pörssien seuranta pidettiin vähiten tärkeänä asiana. Vaihtoehtojen välinen ero oli kuitenkin pieni ja kaikkia asioita pidettiin kuitenkin enemmän tärkeinä kuin tarpeettomina. Sijoittajat pitivät riittävää ymmärrystä ja riskinsietokykyä tärkeimpinä asioina sijoittamisessa ja jatkuva pörssien seuranta oli selvästi turhin asia sijoittajista. Hyvä salkunhoitaja jakoi vastajat tasaisesti ja lähestulkoon yhtä moni piti salkunhoitajaa tarpeellisena tai turhana. Potentiaaliset olivat sijoittajien kanssa samalla linjalla ja eroja näiden ryhmien välillä ei tässä voinut suuremmin havaita. Taulukossa 8 on havainnollistettu, mitä asioita opiskelijat pitivät tärkeinä. Kohdat ovat tärkeysjärjestyksessä ja desimaalinen numero kertoo kohdan keskiarvon. Asteikko oli 1-5 ja vitonen oli paras arvo, jonka pystyi antamaan.

Tärkeintä sijoittamisessa		
1.	Ymmärrys sijoitusmaailmasta	4,31
2.	Riittävä riskinsietokyky	3,83
3.	Riittävä pääoma	3,77
4.	Hyvä salkunhoitaja	3,56
5.	Analyttiset päättelytaidot	3,35
6.	Pankin tuki sijoittamiseen	3,34
7.	Hyvä onni	3,14
8.	Jatkuva pörssien seuraaminen	3,11

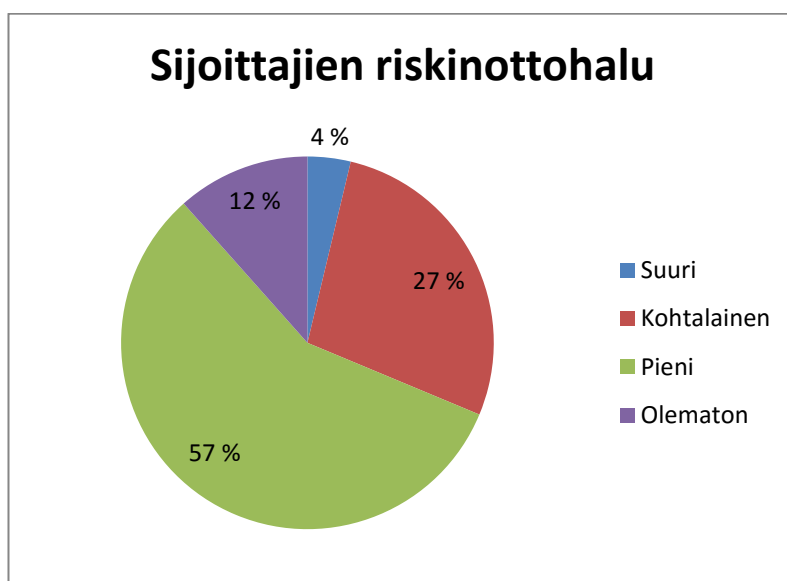
Taulukko 8: Tärkeintä sijoittamisessa

Kyselyssä kysyttiin, kumpi aiheuttaa isomman reaktion; saat 100€ vai menetät 100€. Kysymyksen tarkoituksena oli selvittää, kokevatko opiskelijat rahan saamisen houkuttelevampana vai onko pelko rahan menettämisestä suurempi. Jos rahan menettäminen aiheuttaa suuremman

reaktion, se voidaan tulkita riskinsietokykyä alentavaksi ominaisuudeksi. Vastaajista 67 % ilmoitti 100€ menettämisen aiheuttavan isomman reaktion. Sijoittajilla ero ei ollut yhtä iso ja 62 % ilmoitti menetyksen aiheuttavan isomman reaktion. Opiskelijat eivät olleet halukkaita ottamaan riskiä 59 % ilmoitti, että haluaa ottaa vain pienen riskin, jolloin saisi hieman paremman tuoton. 19 % ei halua ottaa pienintäkään riskiä ja saman verran vastaajista haluaa ottaa isomman riskin, jotta tuotto olisi parempi. Vain 2 % olisi valmiita ottamaan todella merkittävän riskin saavuttaakseen parhaimman tuoton. Taulukossa 9 näkyy opiskelijoiden riskinottohalu ja taulukossa 10 sijoittajien riskinottohalu.

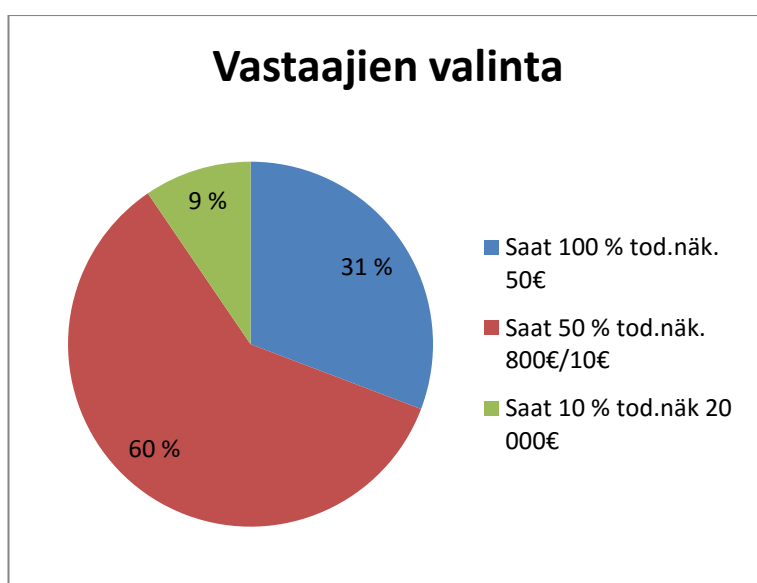
Taulukko 9: Opiskelijoiden riskinottohalu

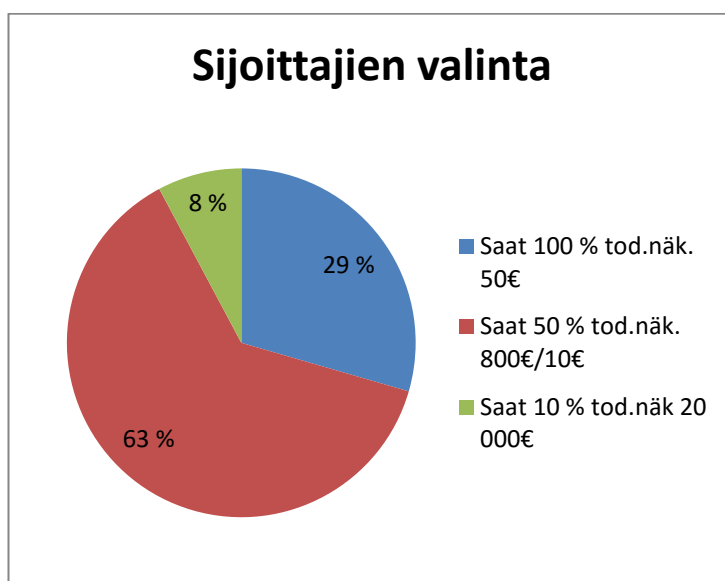
Taulukko 10: Sijoittajien riskinottohalu

Kohta, jossa piti valita sopivin vaihtoehto kolmesta eri vaihtoehdosta, testasi opiskelijoiden halua pelata varmanpäälle tai ottamaan riskin, jotta saisivat paremman tuoton. Tämä kohta osaltaan testasi riskinottohalua, joka on sijoittamisessa keskeisessä osassa. Vaihtoehtoina oli 100 % todennäköisyys saada 50€, 50 % todennäköisyys saada 800€ tai 10€ sekä 10 % todennäköisyys saada 20 000€ ja 90 % todennäköisyys sille ettei saa mitään. 31 % ottaisi suoraan 50€ ja 60 % ottaisi 50/50 mahdollisuuden ja vain noin 9 % tavoittelisi 20 000€ pottia. Taulukossa 11 näkyy, minkä vaihtoehdon opiskelijat olivat valinneet, ja taulukossa 12, minkä vaihtoehdon sijoittajat olivat kokeneet parhaimmaksi.

Taulukko 11: Opiskelijoiden valinta

Taulukko 12: Sijoittajien valinta

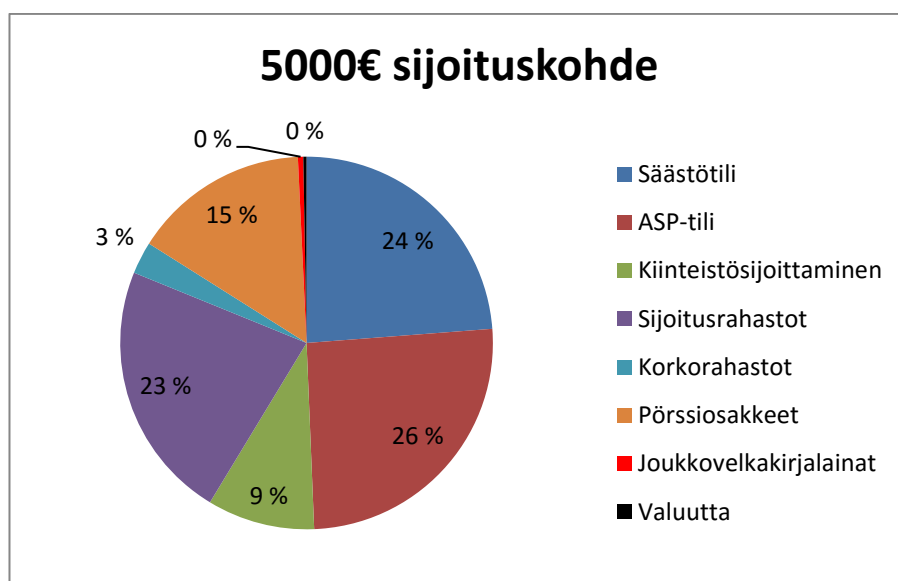
Kyselyssä kysyttiin sijoituskohteiden tietämystä. Säästötili oli vastaajille selvästi tutuin sijoituskohte ja toiseksi pääsi ASP-tili. Kiinteistösijoittaminen oli kolmanneksi tunnetuin ja vasta sen jälkeen tulivat rahastot ja osakesijoittaminen. Valuuttaan sijoittaminen oli opiskelijoille kaikkein tuntemattomin sijoituskohte. Taulukossa 13 näkyy keskiarvo tietämystasosta eri sijoituskohteiden välillä. Opiskelijat arvioivat omaa tietämystään asteikolla 1-4, jossa ykkönen kuvasti asiasta täyttä tietämättömyyttä ja nelonen kuvasti täyttä tuntemista.

Sijoituskohte	Tunnettavuus
Säästötili	3,63
ASP-tili	3,13
Kiinteistösijoittaminen	2,81
Sijoitusrahastot	2,79
Korkorahastot	2,57
Pörssiosakkeet	2,55
Joukkovelkakirjalainat	1,94
Valuutta	1,92

Taulukko 13: Tietämys sijoituskohteista

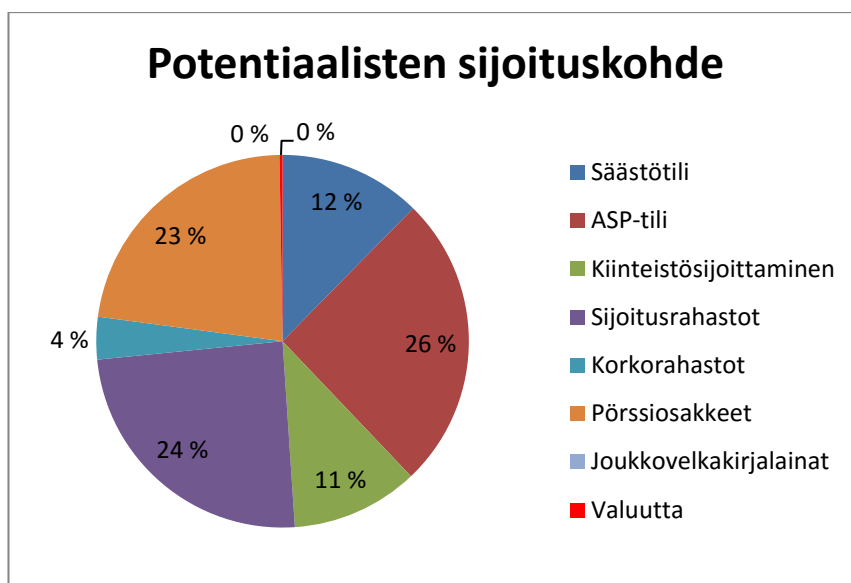
Sijoittajat tunsivat parhaiten säästötilin, ASP-tilin ja rahastot. Joukkolainasijoittamisen sijoittajat tunsivat huonoiten. Potentiaaliset tunsivat myös säästötilin ja ASP-tilin parhaiten ja valuuttaan sijoittaminen tunnettiin huonoiten.

Jos opiskelijoille annettaisiin 5 000€ sijoitettavaksi, niin 26 % laittaisi rahat ASP-tilille, 24 % säästötilille ja 23 % sijoitusrahastoon. Vain 0,3 % laittaisi rahat valuuttaan ja 0,5 % joukkovelkakirjalainoihin. Taulukossa 14 näkyy eri sijoituskohteiden suosio sijoitusmielessä.

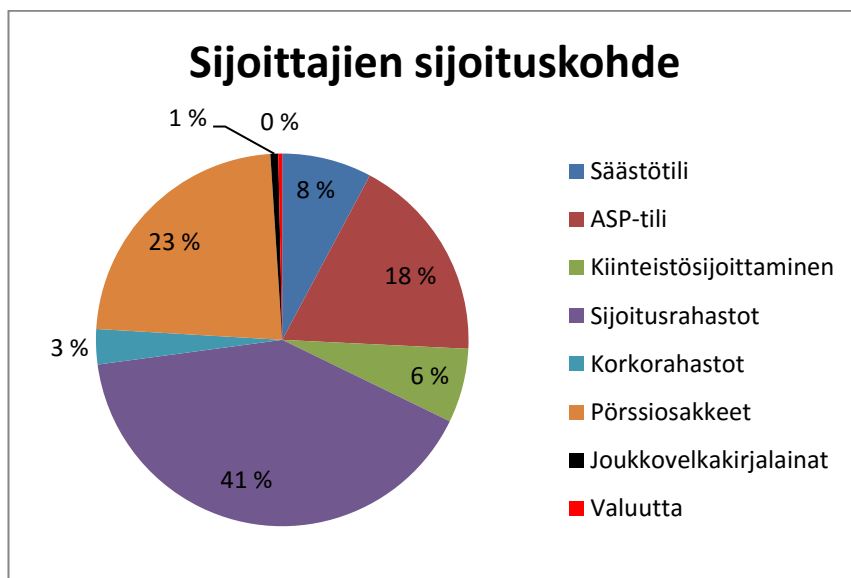

Taulukko 14: Sijoituskohte

Sijoittajista 41 % sijoittaisi sijoitusrahastoon ja 23 % sijoittaisi pörssiosakkeisiin. Vähiten suosittu sijoituskohde sijoittajien kesken oli valuutta. Potentiaalisista 26 % sijoittaisi ASP-tilille, 24 % sijoitusrahastoon ja 23 % pörssiosakkeisiin. Joukkovelkakirjalainoihin ei yksikään olisi halunnut sijoittaa. Taulukossa 15 näkyy, minne potentiaaliset sijoittaisivat 5000€ ja taulukossa 16 minne sijoittajat sijoittaisivat 5000€. Kyselyssä sai valita vain yhden sijoituskohteen, joten hajauttamista ei otettu huomioon tässä kohtaa.

Taulukko 15: Potentiaalisten sijoituskohde

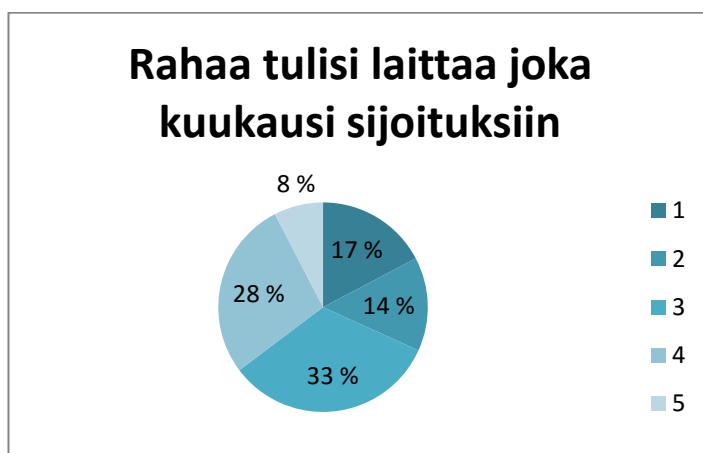

Taulukko 16: Sijoittajien sijoituskohde

Viimeisenä oli kysymys numero 11, joka koostui väittämäkohdista, joissa opiskelija ilmaisi asteikolla 1-5 oliko samaa mieltä, eri mieltä, vai ei osannut sanoa. (1=En osaa sanoa, 2=Täysin eri mieltä, 3=Eri mieltä, 4=Samaa mieltä, 5=Täysin samaa mieltä). Jokainen kohta on avattu

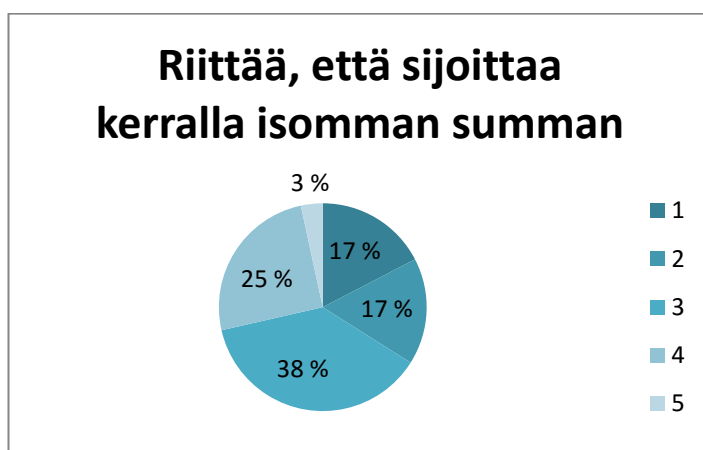
omaksi taulukoksi ja vastauksista huomaa, että tarkempaa tietämystä sijoittamisesta ei varmaankaan ole, koska moni on vastannut väittämässä ykkösen.

Taulukossa 17 nähdään, että opiskelijat eivät mieluiten laittaisi rahaa joka kuukausi sijoitukseen.

Taulukko 17: Rahaa joka kuukausi

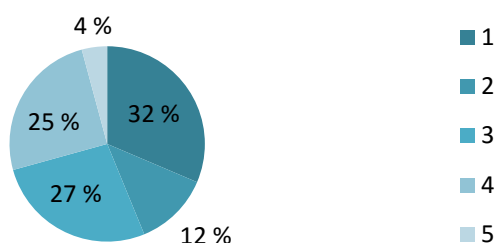
Taulukossa 18 huomataa, että opiskelijat olisivat vielä vähemmän kiinnostuneita sijoittamaan isomman summaa kerralla.

Taulukko 18: Rahaa kerralla enemmän sijoitukseen

Vaikka rahastot olivat ylivoimaisesti suosituin sijoituskohte, niin silti taulukon 19 mukaan rahastoa ei nähdä parhaimpana sijoituskohteena, jos tavoitellaan isompaa tuottoa.

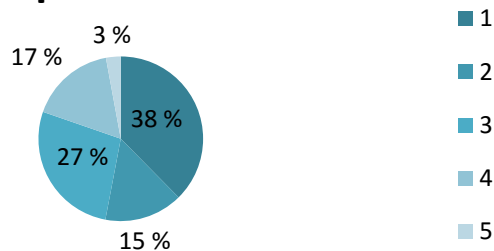
Tavallisen ihmisen kannattaa sijoittaa rahastoihin, jos haluaa parhaan tuoton

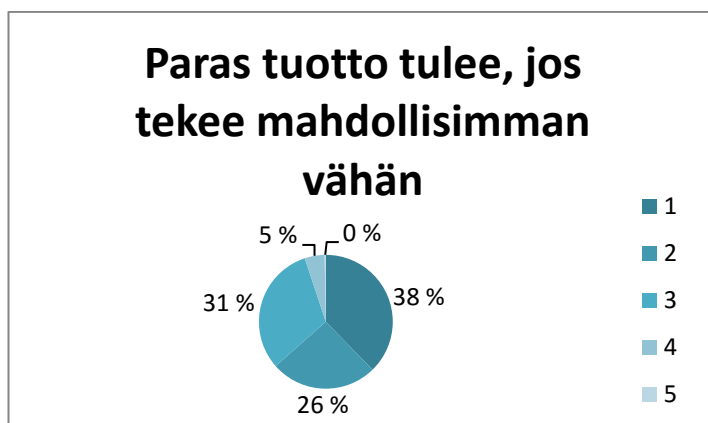
Taulukko 19: Rahaston tuottavuus

Taulukossa 20 näkyy, etteivät opiskelijat osanneet ottaa kantaa siihen, saako osakkeista parasta tuottoa jatkuvalla myynnillä ja ostamisella. Suurin osa kuitenkin arvioi, ettei sillä tavalla saa parasta tuottoa. Taulukossa 21 huomataan kuitenkin selkeämmin opiskelijoiden olleen sitä mieltä, että tekemättömyys ei tuo ainakaan parasta tuottoa, vaan jotain tulee tehdä tuoton eteen.

Osakkeita pitää ostaa ja myydä jatkuvasti, jotta tulee paras tuotto

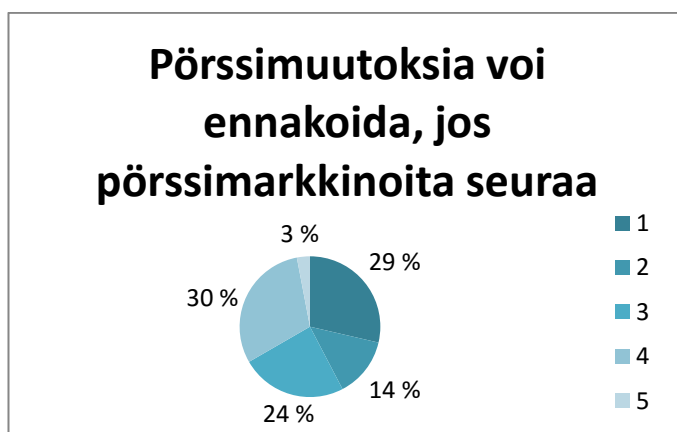

Taulukko 20: Osakkeiden jatkuva kauppa

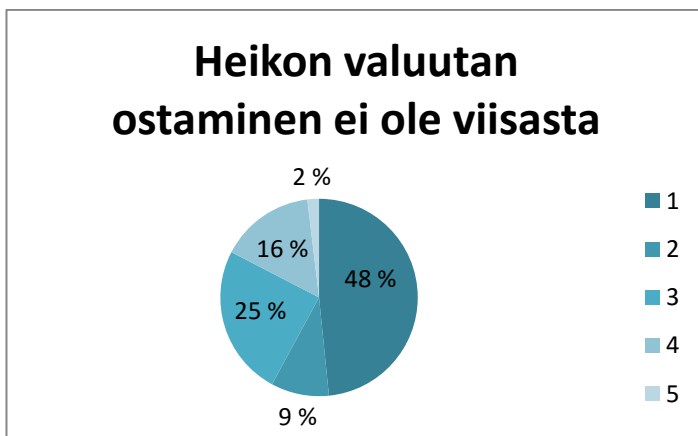
Taulukko 21: Passiivinen tuotto

Taulukossa 22 huomataan, että opiskelijat pitivät pörssin ennakkointia vaikeana vaikka pörssiä seurattaisiinkin jatkuvasti.

Taulukko 22: Pörssin jatkuva seuraaminen

Valuutta sijoituskohteena on ollut opiskelijoille tutematon ja taulukossa 23 näkyy, että lähes puolet vastaajista eivät osanneet sanoa mitään siitä, onko heikon valuutan ostaminen viisasta. Yksi kolmasosa vastaajista oli enemmän sen kannalla, että heikkoa valuuttaa kannattaa ostaa. Vielä tuntemattomampi sijoituskohteeksi opiskelijoille oli joukkovelkakirjalainat ja taulukossa 24 huomataan, että reilusti yli puolet eivät osanneet sanoa mitään siitä, onko joukkovelkakirjalainat hyvä sijoituskohteeksi. Suunnilleen yksi kolmasosa on kuitenkin sitä mieltä, että joukkovelkakirjalainat ovat kuitenkin jotenkin hyvä sijoituskohteeksi.

Taulukko 23: Heikon valuutan ostaminen

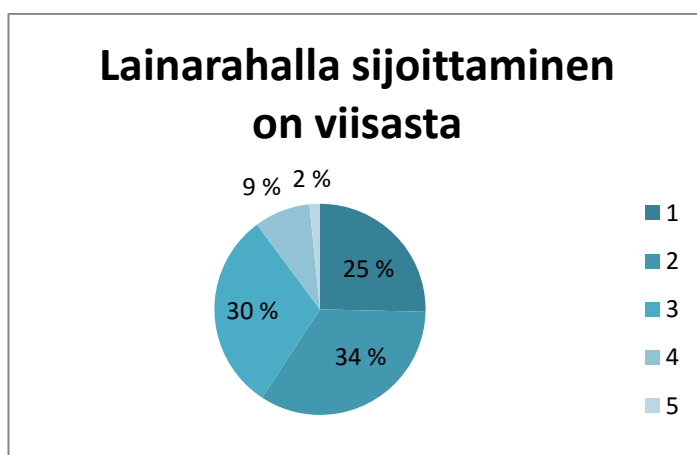
Taulukko 24: Joukkovelkakirjalainat sijoituskohteena

Taulukossa 25 huomataan, että 29 % on sitä mieltä, että säästötilin ainoa riski on pankin konkurssi, joten opiskelijat pitävät säästötiliä enemmän luotettavana kuin epäluotettavana sijoituskohteena.

Taulukko 25: Säästötilin riski

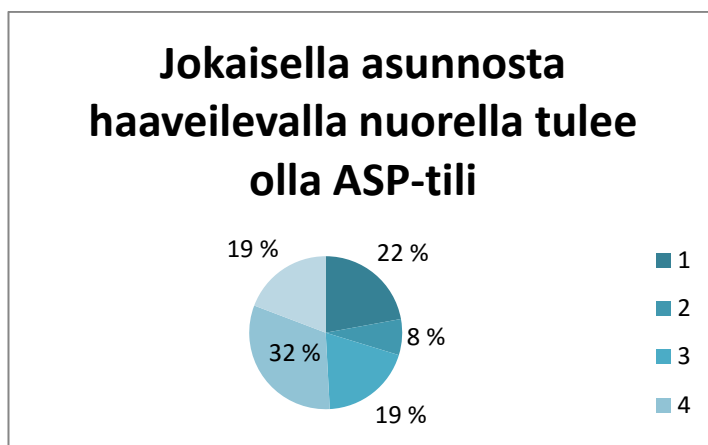
Lainarahalla sijoittamista opiskelijat eivät pitäneet hyvänä asiana ja noin 60 % enemmän tai vähemmän vastusti lainarahalla sijoittamista. Tämä pystyttiin huomaamaan taulukossa 26.

Taulukko 26: Lainarahalla sijoittaminen

Taulukossa 27 näkyy, että ASP-tiliin opiskelijat suhtautuvat kaikkein myönteisimmin. Hieman reilu puolet vastaajista oli sitä mieltä, että nuorten tulisi hankkia ASP-tili, jos haluavat asua omassa kodissa joskus. Vaikka ASP-tili nähtiin opiskelijoiden kesken hyvänä asiana, niin kiinteistösijoittaminen ei saanut samaa kannatusta ja lähes kaksi kolmasosaa piti kiinteistöjä huonona sijoituskohteena, koska niiden arvo voi laskea. Tämä on havainnollistettu taulukossa 28.

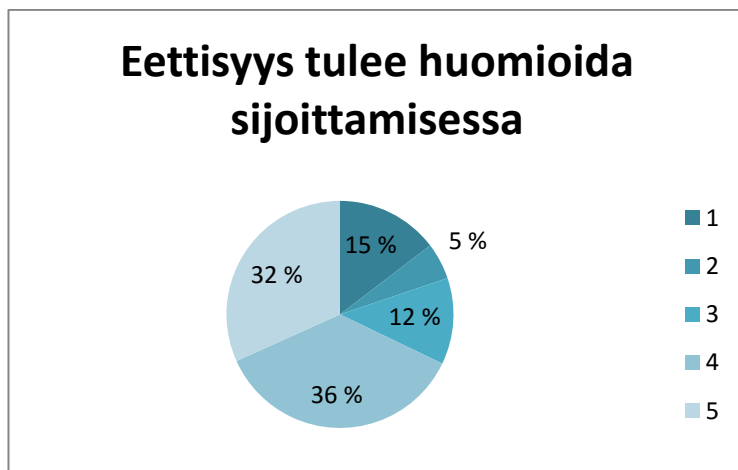

Taulukko 27: ASP-tili nuorille

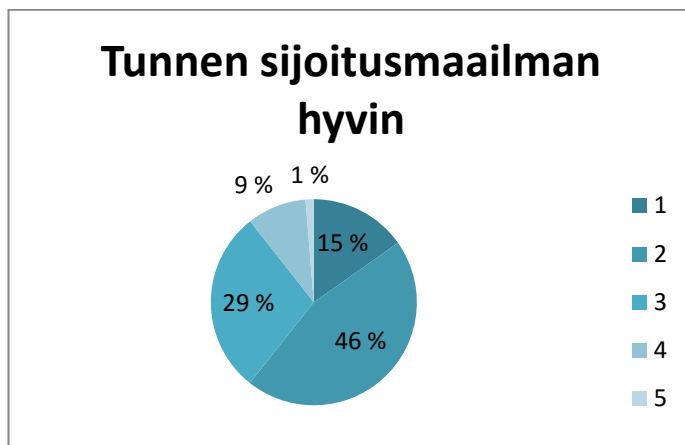
Taulukko 28: Kiinteistösijoittaminen

Yleensä saatetaan ajatella, että rahamaailma ei eettisyyttä tunne, mutta on selvästi havaittavissa taulukossa 29, että opiskelijat ovat sitä mieltä, että eettisyys tulee ottaa huomioon sijoittamisessa. Tällä tarkoitettiin sitä, että rahaa ei tule sijoittaa sellaisiin yrityksiin, jotka esimerkiksi tuhoavat sademetsiä.

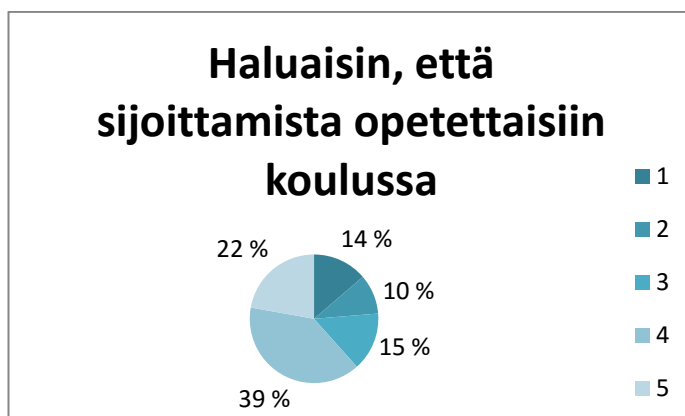

Taulukko 29: eettisyys sijoittamisessa

Vaikka sijoittajia olikin yllättävän paljon vastaajien joukossa ja sijoittamisesta oli moni saanut tietoa, niin silti opiskelijat kokivat tuntevansa sijoitusmaailman huonosti ja vain 10 % koki tuntevansa sijoitusmaailman hyvin tai erinomaisesti. Tämän näkee taulukossa 30. Opiskelijat haluaisivat kuitenkin selvästi tutustua sijoittamiseen paremmin, koska suurin osa haluaisi, että sijoittamista opetettaisiin koulussa. Taulukossa 31 näkyy, että yli 60 % haluaisi, että sijoittamista opetettaisiin koulussa.

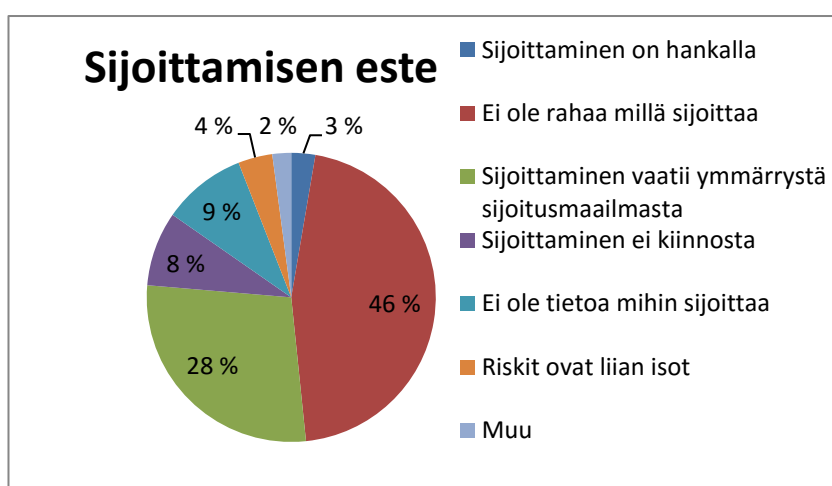
Taulukko 30: Sijoitusmaailman tunteminen

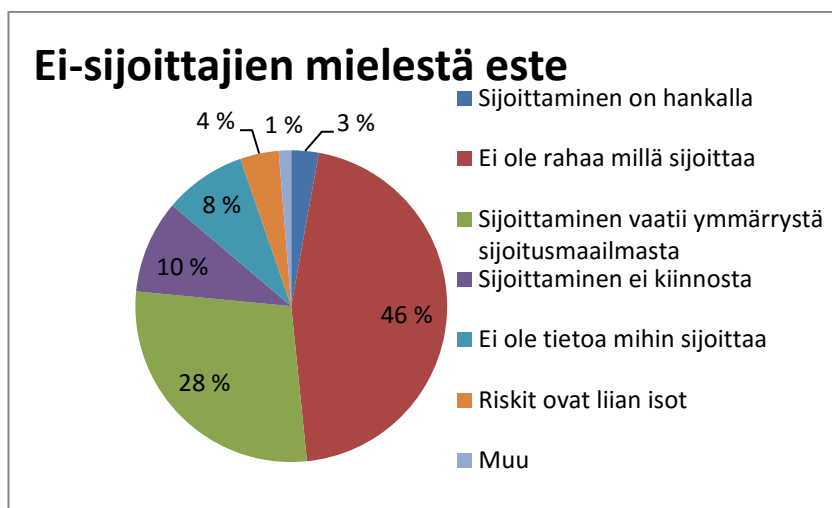
Taulukko 31: Sijoittamisen opettaminen koulussa

6.4 Opiskelijoiden näkemys sijoittamisen ongelmista

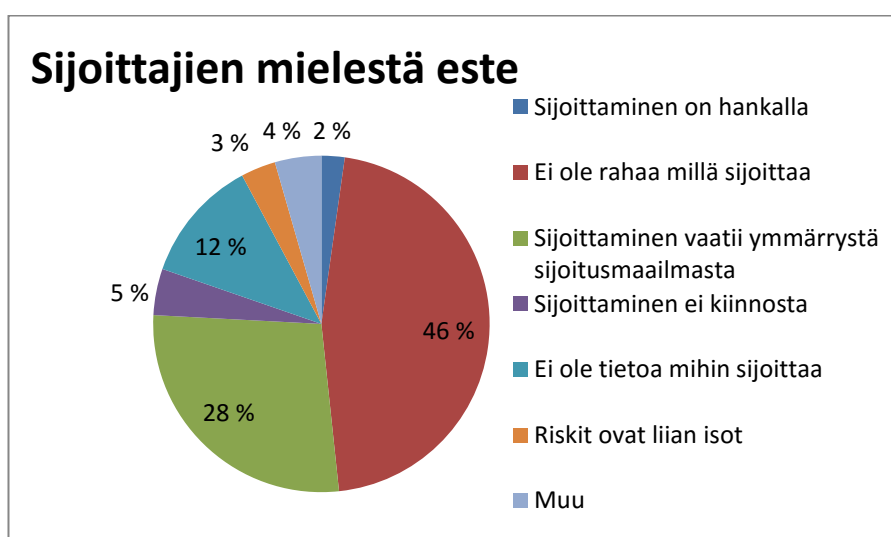
Taulukossa 32 huomataan, millaisia esteitä opiskelijat kokivat sijoittamiselle. 45 % opiskelijoista oli sitä mieltä, että suurin syy olla sijoittamatta on rahan puute. 27 % vastasi, että ymmärryksen puute sijoitusmaailmasta on este sijoittamiselle. Vain 3 % vastasi sijoittamisen olevan hankalaa ja siksi ei sijoiteta. Sijoittajat arvelivat, että rahanpuute on suurin syy olla sijoittamatta ja pienin syy olisi sijoittamisen hankaluus ja isot riskit. Ei-sijoittajien mielestä suurin syy olla sijoittamatta on ylivoimaisesti rahan puute. 28 % uskoo esteenä olevan ymmärrys sijoitusmaailmasta ja vähiten syynä olisi sijoittamisen hankaluus. Ei-sijoittajien näkemys saattaa kertoa myös, miksi he eivät sijoita. Taulukossa 33 näkyy mitä mieltä sijoittajat olivat ja taulukossa 34 mitä mieltä ei-sijoittajat olivat.

Taulukko 32: Este sijoittamiselle

Taulukko 33: Ei-sijoittajien este sijoittamiselle

Taulukko 34: Sijoittajien este sijoittamiselle

7 Pohdintaa

Tämä luku on tutkimustulosten pohdintaa. Seuraavassa kappaleessa arvioidaan tutkimustuloksen luotettavuutta ja sen jälkeen tutkimuksesta vedetään johtopäätökset. Tutkimustuloksia pohtiessa on hyvä arvioida tulosten luotettavuutta. Esimerkiksi olivatko kysymykset ymmärrettäviä, että jokainen vastaaja käsitti asiat samalla tavalla. Kun kysely julkaistiin, moni vastaaja otti yhteyttä sähköpostitse kyselyn takia. Yhteydenottoja tuli yhteensä suunnilleen 20, mutta yksikään viesti ei antanut ymmärtää, että kysymykset olisivat olleet epäselviä. Viestit koskivat pääasiassa kyselyssä ollutta pientä epähuomiota, joka korjattiin välittömästi ja se ei vaikuttanut mitenkään tutkimuksen lopputulokseen. Osa yhteydenottajista kiitti kyselystä ja vain muutama ilmoitti, ettei jaksanut vastata kyselyyn syystä tai toisesta.

Laurean opiskelijat edustavat hyvin suomalaisia AMK-opiskelijoita, koska koulutusaloja on paljon ja ne ovat hyvin erilaisia. Laureassa ei voi opiskella humanistisia ja taiteellisia koulutusaloja tai valmistua insinööriksi, mutta muut alat Laurean opiskelijat kattavat hyvin.

7.1 Tutkimustuloksen luotettavuuden arviointi

Validiteetti ja reliabiliteetti arvioivat tutkimustuloksen luotettavuutta. Validiteetilla tarkoitetaan tutkimustuloksen pätevyyttä eli oliko tutkimusmuoto, kysymykset ja mittarit oikeita tutkimustuloksen saamiseksi. Validiteetissa on paljon eri alalajeja, joita on muun muassa tiedon yleistettävyyden, käsitteiden oikeaoppisuus, syy-seuraus-suhde, käytettyjen mittareiden validiteetti sekä verrattavuus muihin tehtyihin tutkimuksiin. Kun tulos on validisuutensa osalta pätevä, sitä kutsutaan validiksi. Validi tutkimustulos tarkoittaa yleensä, että reliabiliteetti on taattu. Reliabiliteetti tutkii tutkimustuloksen pysyvyyttä. Se jaetaan kahteen alalajiin: konsistenssiin ja stabiliteettiin. Konsistenssi tutkii tuloksen ristiriidattomuutta ja stabiliteetti tarkastelee ajattomuutta, eli saataisiinko sama lopputulos, jos tutkimustulos toistettaisiin myöhemmin uudestaan. (Kananen 2008, 79-81.)

Tässä tutkimuksessa ei stabiliteettia voinut tutkia. Koska kaikki vastaukset tulivat kolmen viikon aikana, mutta aika tuskin vaikuttaa tutkimustulokseen. Jos taloustilanteesta tapahtuisi suuria muutoksia, sillä voisi olla vaikutusta tutkimustuloksiin, mutta silloin muutokset johtuisivat taloudellisesta tilanteesta, ei ajasta. Jotta konsistenssimittarista tulisi mahdollisimman hyvä tulos, kyselyssä samaa asiaa kysytään useammalla kysymyksellä ja katsotaan, onko tulos samankaltainen. Esimerkiksi kysymykset 6-8 arvioivat omalla osallaan riskinsietokykyä ja niiden mukaan tulokset ovat yhteneviä. Eli opiskelijat eivät halunneet ottaa isoja riskejä, koska rahan menettäminen aiheuttaa isomman reaktion kuin vastaavan summan saaminen.

Validiteetin kannalta tutkimusmenetelmä oli oikea. Koska tutkittiin laajempaa opiskelijajoukkoa, kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä oli ainoa vaihtoehto. Sisältövaliditeetin suhteen kyselylomakkeessa olisi pitänyt tarkentaa muutamia asioita opiskelijoille. Teoriassa kävi ilmi, että säästötilisijoittaminen on Suomessa suosituin sijoitusmuoto, mutta kyselylomakkeessa vain harva ilmaisi sijoittavansa säästötilin kautta. Kuitenkin lähes joka neljäs olisi sijoittanut 5000€ säästötilille, joten on oletettavaa, että osa säästötilin tai määräaikaisen tilin omistaja ei kokenut itseään sijoittajaksi. Jos kyselyn alussa olisi määritelty sijoittaminen siten, että kaikki olisivat tiedostaneet myös säästötilin sijoituskohteeksi, sijoittajien määrä olisi ollut varmasti huomattavasti isompi ja säästötilisijoittaminen olisi ollut suosituin tai yksi suosituimmista sijoituskohteista. Muuten sisäinen validiteetti oli hyvä. Esimerkiksi kaikkiin kysymyksiin oli vastattava jotain, joten jokaiselta opiskelijalta tuli samanarvoiset vastaukset. Ulkoinen va-

liditeetti puolestaan oli loistava. Suunnilleen joka seitsemäs opiskelija vastasi kyselyyn ja vastauksia tuli jokaiselta opiskelualalta, eli otanta on tarpeeksi laaja kuvastamaan kaikkia Laurean opiskelijoita. Kaiken kaikkiaan tutkimustulos on luotettava, eli se on validi.

7.2 Johtopäätökset

Laurean opiskelijat ovat kiinnostuneita sijoittamisesta ja haluaisivat, että sitä opetettaisiin koulussa. Moni opiskelija sijoitti tai ainakin aikoo sijoittaa tulevaisuudessa. Rahaa opiskelijat säästävät parhaansa mukaan eli monella sijoittamisesta kiinnostuneellakin on mahdollisuus ryhtyä sijoittajaksi. Opiskelijat suosivat eniten erilaisia rahastoja, mutta haluavat sijoittaa myös tulevaisuuttaan varten. Monella oli selvästi haaveena ostaa tulevaisuudessa oma asunto ja sitä varten sijoitettiin valmiiksi. Vastauksista huomasi selvästi, ettei opiskelijoilla ollut riittävää ymmärrystä sijoittamisesta tai erilaisista sijoituskohteista ja suurin osa ilmoittikin, että oma ymmärrys sijoitusmaailmasta on heikko. Heikko ymmärrys sijoitusmaailmasta saattaa selittää, miksi moni sijoittaa tai haluaisi sijoittaa rahastoon. Pankit tarjoavat monia erilaisia rahastosijoittamismuotoja ja rahastosijoittamisen helppous houkuttelee helposti sijoittamisesta kiinnostunutta, mutta sijoittamisesta tietämätöntä ihmistä. Enemmistöllä olikin pankki tärkeimpänä tiedon antajana sijoittamisessa. Riskinsietokyky ja halu ottaa riskejä ei opiskelijoilla ollut suuri, mikä on ymmärrettävää, koska monella tulot ovat rajalliset. Siksi rahan menettäminen on opiskelijoille isompi asia kuin sen saaminen. Kuitenkaan täydellä nollariskillä opiskelijat eivät haluaisi sijoittaa, koska silloin tuotto olisi liian heikko, vaan matalan riskitason sijoituskohteet houkuttelevat opiskelijoita eniten. Suurimpana esteenä sijoittamiselle opiskelijat pitivät rahan puutetta ja tärkeänä ominaisuutena he pitivät ymmärrystä sijoitusmaailmasta. Parhaiten he tunsivat sijoituskohteista säästötilin ja noin joka neljäs olisi sijoittanut sinne 5000€, jos olisi mahdollista. ASP-tili oli suosituin sijoituskohde yleisesti, mutta sijoittajien kesken suosituin oli sijoitusrahastot. Opiskelijat eivät olisi valmiita sijoittamaan mihinkään erikoisiin sijoituskohteisiin, kuten valuuttaan, vaan tutumpiin kohteisiin, kuten rahastoihin. Opiskelijat eivät mielellään sitoutuisi laittamaan rahaa joka kuukausi sijoituksiin vaan laittaisivat rahaa mieluiten harvakseltaan. Opiskelijat eivät usko, että parasta tuottoa tulee jatkuvalla osakkeiden ostamisella ja myymisellä. He näkevät satunnaisten osakkeiden oston ja myymisen olevan huomattavasti kannattavampaa. Opiskelijat uskoivat, että pörssien intensiivisellä seuraamisella voidaan ennakoida pörssin muutoksia. Tämä todettiin jo teoriassa mahdolliseksi, koska edes ammattisalkunhoitajat eivät pysty kunnolla ennakoimaan pörssin muutoksia. Muussa tapauksessa rahastosijoittaminen olisi huomattavasti tuottavampaa ja suurin osa opiskelijoista ei pidäkään rahastosijoittamista tuottavimpana vaihtoehtona. Säästötiliä pidettiin turvallisimpana vaihtoehtona ja ASP-tiliä parhaimpana sijoituskohteena. Opiskelijoiden mielestä lainaa ei kannata ottaa sijoittamista varten. Opiskelijat ovat hyvin eettisiä ja he eivät olisi valmiita laittamaan rahojaan kohteeseen, joka toimii heidän arvomaailmansa vastaisesti.

Yllätykseksi sijoittajia löytyi jokaiselta koulutusosalta ja opintojen vaiheesta. Sijoittajat eivät siis ole pelkästään liiketalouden opiskelijoita ja naiset olivat yhtäläillä mukana sijoitusmaailmassa tai ainakin kiinnostuneita. Kyseisestä tiedosta voi olla hyötyä sijoituspalveluiden suunnittelijoille, jotta palveluita suunniteltaessa otetaan huomioon kaikki mahdolliset koulutusalat.

Tutkimuksen perusteella opiskelijoille voisi kehittää hyvin omia sijoituspalveluita, koska heissä on valtava potentiaali sijoittamiseen ja heillä on mahdollisuus siihen. Sijoituskohteena olisi erilaiset eettisesti oikein toimivat yritykset ja salkku olisi hajautettu näiden kesken. Riskin tulisi olla matala ja siinä voisi olla jonkinlainen riskiturva, eli sijoittaja ei voisi hävitä tiettyä rahasummaa enempää. Rahaa sijoitukseen voisi laittaa vapaasti niin usein ja niin paljon kuin haluaa, mutta jotta sijoitus olisi kannattava myös sijoituspalvelun antajalle, niin sijoitukseen tulisi laittaa vähimmäissumma rahaa vuodessa. Rahat voisi nostaa pois sijoituksesta vuoden jälkeen, koska opiskelijoilla saattaa elämäntilanne muuttua nopeasti ja rahan tarve saattaa yllättää. Nykyaikana kaikkea pitää pystyä seuraamaan reaaliaikaisesti, joten myös tätä sijoitussalkkua voisi seurata reaaliaikaisesti ja sijoittaja voisi itse vaihtaa sijoituskohteitaan helposti netin kautta. Opiskelijoita varten voisi kehittää oman sijoittamissovelluksen, joka opettaisi sijoittamista ja antaisi ohjeita kannattavaan sijoittamiseen.

Lähteet

- Aktia. Joukkovelkakirjalinat. Viitattu 12.12.2015.
<http://www.aktia.fi/fi/joukkovelkakirjalainat/joukkolainat>
- Anderson, N., Ketonen, J. 1997. Sijoita viisaasti. 4., tarkistettu painos. Helsinki: Verotieto.
- Anderson, N. & Tuhkanen J. 2004. Järkevän sijoittamisen perusteet. Helsinki: Edita.
- ASP-tili. ASP-tili ja faktaa asuntosäästämisestä. Viitattu 19.12.2015.
<http://asptili.fi/>
- Danskebank. Säästötili. Viitattu 16.12.2015.
<https://www.danskebank.fi/fi-fi/henkiloasiakkaat/saasta-ja-sijoita/tilisaastaminen/pages/saastotili.aspx?tab=0#tabanchor>
- Danskebank 2013a. Valuuttakoritalletus. Viitattu 20.12.2015.
http://www.danskebank.fi/fi-fi/henkiloasiakkaat/saasta-ja-sijoita/tilisaastaminen/pages/valuuttakoritalletus.aspx?sc_cid=Saastaminen|Valuuttakoritalletus|Google_ad-words|0002&gclid=CjwKEAiA7_OzBRDA8OfT3orp51oSJACVqslWdxJb0iPwFZ32jHEPFdgtGiT-zAQcxBeAC1kLmMCRBoC9Yfw_wcB
- E-conomic 2002-2011. Inflaatio - Mitä tarkoittaa Inflaatio? Viitattu 25.12.2015
<http://www.e-conomic.fi/kirjanpito-ohjelma/sanakirja/inflaatio>
- Erolan, M. 2012. Paras sijoitus. Itsepuolustusopas sijoittajille. Helsinki: Talentum.
- Hämäläinen, K. 2003. Osakesijoittajan opas. Helsinki: Tammi.
- Hämäläinen, K. 2005. Sijoittajan käsikirja. Helsinki: Talentum.
- Hyvärinen, H., Hulkko, P., Ohvo, S. 2002. Yksityisoikeuden perusteet. Helsinki: WSOY
- Kananen, J. 2011. Kvantti. Kvantitatiivisen opinnäytetyö kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Kallunki, J., Martikainen, M. Niemelä, J. 2007. Ammattimainen sijoittaminen. 5., uudistettu painos. Helsinki: Talentum media
- Kananen, J. 2008. Kvantti. Kvantitatiivinen tutkimus alusta loppuun. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Kauppalehti. 2015. Ikä hillitsee pörssikauppaa. Viitattu 05.01.2016
<http://www.kauppalehti.fi/uutiset/ika-hillitsee-porssikauppaa/SExSRiVN>
- Kontkanen, E. 2008. Pankkitoiminnan käsikirja. Helsinki: Vammalan Kirjapaino.
- Laurea. Miksi Laurea? Viitattu 30.12.2015
<https://www.laurea.fi/opiskelu-ja-hakeminen/hakeminen/miksi-laurea>
- Malkiel, B. 2012. Sattuman kauppaa Wall Streetillä. Helsinki: Talentum.
- Morningstar. 2009. OSA 10: Mitä ovat erikoisrahastot?. Viitattu 4.12.2015.
<http://www.morningstar.fi/fi/news/article.aspx?articleid=82693&categoryid=295>
- Nordea. SijoitusTalletus-tili. Viitattu 16.12.2015.
<http://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/saastot/saastamisen-tilit/sijoitustalletus.html>

Nordea 2015a. Osakerahastot. Viitattu 4.12.2015

http://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/saastot/rahastot/osakerahastot.html#tab=Ominaisuudet_Sijoitusprofiili

Nordea 2015b. Yhdistelmärahastot. Viitattu 4.12.2015.

<http://www.nordea.fi/yritysiasiakkaat/sijoittaminen/rahastot/yhdistelmarahastot.html>

Puttonen, V., Repo, E. 2007. Miten sijoitan rahastoihin? 4., uudistettu painos. Helsinki: Wsoy

Salkku. Sijoituskohteet. Viitattu 11.12.2015.

<http://salkku.info/sijoituskohteet>

Samlink. Viitattu 16.12.2015

<http://www.samlink.fi/Me/Uutiset/>

Taloussanomat. 2014. Taloudessa tuulee - minne sijoittaisin rahani? Viitattu 20.12.2015

<http://www.taloussanomat.fi/raha/2014/08/16/taloudessa-tuulee-minne-sijoittaisin-rahani/201411255/139>

Valuuttakauppa. 2010. Sijoittaminen netissä. Viitattu 20.12.2015.

<http://www.valuuttakauppa.fi/sijoittaminen>

Valuuttakauppa 2010a. Valuuttariski on treidaajan ystävä. Viitattu 25.12.2015.

<http://www.valuuttakauppa.fi/valuuttariski>

Kuviot

Kuvio 1: Osakemarkkinat

Taulukot

Taulukko 1: Vastaaajien ikähajonta

Taulukko 2: Kampukset

Taulukko 3: Opinnoissa edistyminen

Taulukko 4: Vastaaajien koulutusalat

Taulukko 5: Koulutusalojen jakautuminen

Taulukko 6: Tietoa sijoittamisesta

Taulukko 7: Sijoittajien tiedonlähde

Taulukko 8: Tärkeintä sijoittamisessa

Taulukko 9: Opiskelijoiden riskinottohalu

Taulukko 10: Sijoittajien riskinottohalu

Taulukko 11: Opiskelijoiden valinta

Taulukko 12: Sijoittajien valinta

Taulukko 13: Tietämys sijoituskohteista

Taulukko 14: Sijoituskohte

Taulukko 15: Potentiaalisten sijoituskohte

Taulukko 16: Sijoittajien sijoituskohte

Taulukossa 17 nähdään, että eivät mieluiten laittaisi rahaa joka kuukausi sijoituksiin.

Taulukko 17: Rahaa joka kuukausi

Taulukko 18: Rahaa kerralla enemmän sijoituksiin

Taulukko 19: Rahaston tuottavuus

Taulukko 20: Osakkeiden jatkuva kauppa

Taulukko 21: Passiivinen tuotto

Taulukko 22: Pörssin jatkuva seuraaminen

Taulukko 23: Heikon valuutan ostaminen

Taulukko 24: Joukkovelkakirjalainat sijoituskohteena

Taulukko 25: Säästötilin riski

Taulukko 26: Lainarahalla sijoittaminen

Taulukko 27: ASP-tili nuorille

Taulukko 28: Kiinteistösiijoittaminen

Taulukko 29: eettisyys sijoittamisessa

Taulukko 30: Sijoitusmaailman tunteminen

Taulukko 31: Sijoittamisen opettaminen koulussa

Taulukko 32: Este sijoittamiselle

Taulukko 33: Ei-sijoittajien este sijoittamiselle

Taulukko 34: Sijoittajien este sijoittamiselle

Liitteet

Liite 1 Kyselylomake

Liite 1 Kyselylomake

1. Säästätkö rahaa tällä hetkellä? ?

- Kyllä.
- Säästän, jos rahaa jää yli.
- Laitan harvoin rahaa säästöön.
- En voi nyt säästää, mutta säästäisin, jos olisi mahdollista.
- En säästä.

2. Sijoitatko tällä hetkellä? ?

- Kyllä*
- En**

*Jos vastasit kyllä, niin mihin sijoitat?

**Jos vastasit et, niin oletko harkinnut sijoittavasi tulevaisuudessa?

- Kyllä.
- En.
- En osaa sanoa.

3. Oletko saanut jostain tietoa sijoittamisesta? ?

- Kyllä.
- En.

Jos vastasit kyllä, niin mistä olet saanut tietoa? ?

- Pankista.
- Lehdestä/mediasta.
- Internetistä.
- Kirjoista.
- Tutulta.
- Jostain muualta.

4. Mikä on mielestäsi suurin este olla sijoittamatta ?

- Sijoittaminen on hankalaa.

- Ei ole rahaa, millä sijoittaa.
- Sijoittaminen vaatii ymmärrystä sijoitusmaailmasta.
- Ei ole tietoa, mihin sijoittaa.
- Riskit ovat liian isot.
- Sijoittaminen ei vain kiinnosta.
- Muu.

Mikä muu syy?

5. Mielestäni sijoittamisessa on tärkeää (1=Täysin eri mieltä, 2=Eri mieltä, 3=Ei samaa eikä eri mieltä, 4=Samaa mieltä, 5=Täysin samaa mieltä)

	1	2	3	4	5
Ymmärrys sijoitusmaailmasta	☐	☐	☐	☐	☐
Riittävä pääoma	☐	☐	☐	☐	☐
Riittävä riskinsietokyky	☐	☐	☐	☐	☐
Hyvä salkunhoitaja	☐	☐	☐	☐	☐
Jatkuva pörssien seuraaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Analyttiset päättelytaidot	☐	☐	☐	☐	☐
Hyvä onni	☐	☐	☐	☐	☐
Pankin tai muun tahon mahdollinen tuki	☐	☐	☐	☐	☐

6. Millaiseksi koet riskinsietokykyäsi sijoittamisessa?

- Se ei pelaa, joka pelkää! En välitä riskistä, vaan haluan parhaan mahdollisen tuoton. Välillä tulee tap-piota, mutta se ei haittaa.
- Haluan saavuttaa ison tuoton sijoituksellani, vaikka riskin todennäköisyys kasvaa samalla merkittä-västi. Tiedostan kuitenkin riskin suuruuden ja en ota mielestäni liian isoa riskiä.
- Haluan ottaa pienen riskin, jotta saisin hieman paremman tuoton.
- En halua ottaa yhtään riskiä ja tyydyn pieneen tuottoon. Sijoituksen pääoman ei saa pienentyä yh-tään.

7. Valitse sinulle sopivin vaihtoehto

- Saat 100% todennäköisyydellä 50€.

- Sinulla on 50% todennäköisyys saada 800€ ja 50% todennäköisyys saada 10€.
- Sinulla on 10% todennäköisyys saada 20 000€ ja 90% todennäköisyys ettet saa mitään.

8. Kumpi aiheuttaa sinussa suuremman tunteen? [?](#)

- Menetät 100€.
- Saat 100€.

9. Kuinka hyvin tunnet alla olevat: (1=En ole okinä kuullut, 2=Huonosti, 3=Kohtalaisesti, 4=Hyvin)

	1	2	3	4
Pörssiosake	☐	☐	☐	☐
Sijoitusrahasto	☐	☐	☐	☐
Kiinteistösjointus	☐	☐	☐	☐
Joukkovelkainakirja	☐	☐	☐	☐
Säästötili	☐	☐	☐	☐
Korkorahasto	☐	☐	☐	☐
Asuntosäästöpalkkiotili (ASP-tili)	☐	☐	☐	☐
Valuuttaan sijoitus	☐	☐	☐	☐

10. Jos saisit 5 000€ sijoitettavaksi, niin mihin näistä sen sijoittaisit? [?](#)

- Pörssiosakkeisiin.
- Sijoitusrahastoon.
- Kiinteistöön.
- Joukkovelkakirjoihin.
- Säästötilille.
- Korkorahastoon.
- Asuntosäästöpalkkiotilille (ASP-tili).
- Valuuttaan.

11. Valitse sopivin vaihtoehto (1=En osaa sanoa, 2=Täysin eri mieltä, 3=Eri mieltä, 4=Samaa mieltä, 5=Täysin samaa mieltä)

1 2 3 4 5

- Jos sijoittaa, niin rahaa tulisi laittaa joka kuukausi sijoitukseen.
- Riittää, että kerran sijoittaa isomman summan.
- Tavallisten ihmisten tulisi sijoittaa rahastoihin, joita hoitavat salkunhoitajat, jotta tulisi paras tuotto.
- Pörssisijoituksia tulee ostaa ja myydä jatkuvasti, jotta saa parhaimman tuoton.
- Paras tuotto tulee, jos pörssiosakkeille ei tee mitään.
- Pörssin kehitystä voi ennustaa hyvin, jos sitä seuraa jatkuvasti.
- Heikon valuutan ostaminen ei ole viisasta, koska sen arvon nousua ei voi ennustaa.
- Kiinteistöihin tulee sijoittaa, koska niiden arvo ei laske.
- Joukkovelkalainakirjat ovat niin monimutkainen sijoituskohte, joten siihen ei kannata sijoittaa.
- Säästötilissä ainoa riski on pankin konkurssi.
- Sijoittaminen lainarahalla on viisasta.
- Eettisyys tulee ottaa huomioon sijoittamisessa; sellaiseen yhtiöön ei tule sijoittaa, joka toimii epäeettisesti.
- Jokaisen nuoren, joka haluaa ostaa oman asunnon, tulisi avata ASP-tili.
- Mielestäni tunnen sijoitusmaailman hyvin.
- Tämän lomakkeen takia kiinnostukseni sijoittamiseen on kasvanut.
- Haluaisin, että sijoittamista opetettaisiin koulussa.